פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 9 זייט

opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT — פרייז 15 גראשען — היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 219 | Łódź, Niedziela, 18 września 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, י"ז אלול תרצ"ב | № 219

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

אקריזיס אין דער פעלקער-ליגע

שטורם צוליב דייטשלאנד'ס בעוואפנונגס-אקציע. — דער רושם פון דייטשלאנד'ס אפזאג אנטיילצונעהמען אין דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ. — אין פראנקרייך איז מען אונרוהיג. — די פעלקער-ליגע ווערט בעדראהט. — איטאליען און יאפאן. — אגיטאציע, אז פראנקרייך זאל ארויסטרעטען פון דער פעלקער-ליגע

גענף, 17 (ספ. טעל.) אין די קרייזען פון דער פעלקער-ליגע האט ארויסגערופען א גרויסער טומעל דער בריף, וואס די דייטשע רעגירונג האט געשיקט צום פארזיצער פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ, אז דייטשלאנד וועט זיך נישט בעטייליגען אין דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ כל זמן דייטשלאנד וועט נישט זיין גלייכבערעכטיגט אין דער ענטוואפנונג.

פאריז, 17 (ספ. טעל.) אין פאריז פער-אינטערעסירט מען זיך שטארק מיט דער פער-ארדנונג פון פרעזידענט הינדענבורג. וועגען פער-מלוכה'שען אלע ספארט-ארגאניזאציעס. די דאזיגע פעראָרדנונג מיינט אייגענטליך א דריי-יאהריגע מיליטערישע אויסבילדונג פון דער שול-יוגענד, צו וועלכען צוועק די רעגירונג האט געשטעלט צו דיספאזיציע 20 ערטער, וואס עס פלעגען פאר-קומען מאנעווערס פון דער קייזערליכער ארמעע.

אין ווערסאלער טראקטאט ווערט בפירוש געזאגט, אין די ארטיקלען 176 און 177 אז די דייטשע יוגענד-ארגאניזאציעס טארען זיך נישט פערנעהמען מיט מיליטערישע ענינים.

מען בעטראכט, צוליב דעם, די דייטשע אקציע צו מיליטאריזירען די יוגענד, אלס אקט צו ברעכען דעם ווערסאילער טראקטאט.

די פראנצויזישע פרעסע פערלאנגט צונויפ-צורופען דעם פראנצויזיש-דייטשען מיליטערישען ראט, כדי צו בעטראכטען די נייע לאגע.

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

„דיילי העראלד" אלארמירט, אז די פעל-קער ליגע וועט איבערלעבען א שווערען קריזיס, וואס קאן דערפיהרען דערצו, אז דייטשלאנד, אי-טאליען און יאפאן זאלען ארויסטרעטען פון דער ליגע, צוליב דעם, וואס די דייטשע רעגירונג וויל נישט קומען צו דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ. די ענטוואפנונגס-קאנפערענץ איז דאך אן ארגאן פון דער פעלקער-ליגע.

בערלין, 17 (ספ. טעל.) אין די פראנ-צויזישע פאליטישע קרייזען הערשט א שטארקע בעוועגונג צוליב דער לעצטער טאקטיק פון דייטש-לאנד בנוגע בעוואפנונג.

מען בעמיהט זיך אויסצואיבען א דרוק אויף העריאָ ער זאל בעוועגען די פעלקער-ליגע צו רעאגירען אויף דער בעמיהונג פון דייטשלאנד צו ברעכען דעם ווערסאילער טראקטאט, אויב די פעלקער ליגע וועט נישט אנעהמען שריט געגען דייטשלאנד זאל פראנקרייך ארויסטרעטען פון דער פעלקער ליגע.

Dr. J. HERSZFINKIEL

זשעלאזנא 8a

טעל. 111-87

6908

צוריקגעקעהרט.

דר. מעד. בערמאן

צעגעלניאנא 15, טעל. 149.07.

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקה. מענער-שוועכע בעהאנדלונג א. סעקסועלע בעראטונג, נעהמט אן פון 8–11 פריה און פון 4–8 אוועגד. זונטאג פון 9–1 בייטאג. פאר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פרייזען

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער אויף אנציגער און פאלטענס ווי אויך די מאדערנסטע דאמען-שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען מיט 30% ביליגער

קומט און איבערציגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געפינט נאר

אין פראנט, 2 שטאק

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דער פאמיליע דאב-ראשיצקי צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליך טעכטער'ל

ריבטשע נ"ע

זייט פון גאט געטרייסט!

משה אהרן וויינגארטען, שמואל האסמאן, יחזקאל יאכימאוויטש, יענקעל לובלינער, יצחק יוסף בראצקי, משה דוד יואקסמאן, אברהם מאיר גוטוויל. 6496

די לאנג-בעוואוסטע רעליגיעז-נאציאנאלע ערציהונגס-אנשטאלטען

קאצענעלזאן-נאחומאב

7-קלאסיגע מענער-שולע און רעליגיעזער חדר

8 נאד-לודקא 8

(צווישן נאוואמיעסקא און ווסכאדניא)

טעלעפאן 177 01

ס'ווערען אנגענומען יונגלעך פון 3 ביז 15 יאהר

פון 3 יאר אין גן-ילדים-פרעבעלשולע פון $5^1/_2$ יאהר אין א ספעציעלע פארבערייטונגס-קלאס A°

פון 7 ביז 15 יאר—אין אלע 7 קלאסן

איינשרייבונגען נאד-לודקא 8, טעלעפאן 177.01

אין די שעה'ן 11–2 נאכמ.

7-קלאסיגע קאעדוקאציאנס-שולע און בעקאנטע מוסטערהאפטע פרעבעל-שולע-גן-ילדים

20 פאמארסקא 20

(דורכגאנג דורכ'ן הויף — סאלנא 4)

קינדער פון 3 ביז 15 יאהר ווערען אנגענומען פון ג'-ילדים אן ביז צו דער 7-טער קלאס.

איינשרייבונגען פאמארסקא 20 (דורכגאנג סאלנא 4)

אין די נאכמיטאג-שעה'ן 3–6.

ב"ה מזל-טוב

צו דער חאכצייט פון אונזער ליבען זוהן און ברודער

דוד לייב כאהן

מיט פרל. מאניא לעווקאוויטש

ווינשען מיר א גליקליכע צוקונפט

פאמיליע כאהן, שמחה שלום כאהן.

5629

פערפומעריע

BUCHWAJC i Rotenberg

11 ליסטאפאד 13 (קאנסטאנטינער)

טיילט מיט דער ג' קונדשאפט, אז זי בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון אלע

קאסמעטישע ארטיקלען

צו זעהר צוגענגליכע פרייזען!

אכטונג, קאלאניאל-הענדלער!

היינט, זונטאג, דעם 18-טען סעפטעמבער, 8 א זייגער אווענד קומט פאר אין סאלאניאל-הענדלער-פעראיין, שרודמיעסקא 20

א אלגעמיינע פערזאמלונג,

געווידמעט די פאלגענדע פראגען:

1) דירה-געלד-פראגע; 2) וועגען די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען; 3) די נייע פעראָרדנונג וועגען פרייזען; 4) וועגען האנדעלס-ביכער פאר קליינהענדלער.

די פערוואלטונג.

Dr. M. LERNER

choroby dzieci

POWRÓCIŁ

Zachodnia 64, telefon 113-09

Przyjmuje od 3–5 pp. 6699

Dr. med. L. NITECKI

spec. Chor. skórne, weneryczne i moczopłciowe

NAWROT 32, tel. 213-18

przyjmuje od 8—10 rano i od 5–8 wiecz. w niedz. i święta od 10–1 pp. 5546

צוריקגעקעהרט

Dr. med. Fischer

אינערליכע או קינדערקראנקהייטען אלערגיע

נעהמט אן פון 9 - 10 און פון 5—8 אווענד

ul. Andrzeja 2

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. D. Rozencwajg

צוריקגעקעהרט

16 נארוטאוויטשא 16, (פילסודסקיעגא 76)

טעל. 128.74

נעהמט אן פון 9–10 און פון 6–7 אווענד

Dr. Wajnberg

ספעציאליסט פון הארץ- און לונגען-קראנקהייטען

ציגעל-גאס 11, טעל. 126.02

נעמט אן !פון 9–10 פריה, 3–4 און 8–9 אווענד.

פאר גאלד, בּיזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא, פיעטריקאווע 7

פאר מאגענליידנדע

ראבארבער-וויין

פעפסין-וויין

אין פרימא קוואליטעט

צו בעקומען אין דער ווייןהאנדלונג פון

E. SZYKIER

Północna 1, tel. 107-84

Dr. B. Robinzon

צוריקגעקעהרט

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

נעמט אן פון 3–4 נאכמ. און פון $6^1/_2$–$7^1/_2$ נאכמ.

וואהלען צום נייעם דייטשען רייכסטאג זענען בעשטימט אויפ'ן 6 נאוועמבער

בערלין, 17 (ספ. טעל.) אויף דער היינ־טיגער זיצונג פון דייטשען מיניסטער־ראט איז בעשלאסען געווארען, אז די נייע וואהלען צום רייכס־טאג זאלען פארקומען דעם 6. נאוועמבער.

בערלין, 17 (ספ. טעל.). היינט האבען זיך אויף די גאסען פון בערלין בעוויזען וואהל־אויפ־רופען פון דער פרעזידענט־פארטיי, וועלכע האט זיך געשטעלט די אויפגאבע מיטצוארבייטען מיט דער פאפען־רעגירונג.

די לאזונג פון דער פארטיי איז: מיט הינדענ־בורגען פאר דייטשלאנד.

מלוכה = פרעזידענט געפאהרען נאך זשעשאוו

ווארשא, 17 (טעלעפאניש). היינט איז דער מלוכה־פרעזידענט ארויסגעפאהרען קיין זשעשאוו, כדי אנטיילצונעהמען אין דער ענטהילונג פון דענק־מאל פון פולקאוויק ליסא קולי.

מארשאל פילסודסקי אויפ-גענומען דעם פערסישען אויסערן=מיניסטער

ווארשא, 17 (טעלעפאניש). מארשאל פילסודסקי האט היינט אויפגענומען אויף אן אודיענץ דעם פערסישען אויסערן־מיניסטער.

טיילווייז פערענדיגט דעם שטרייק אין נאפט=גרובען

לעמבערג, 17 (ספ. טעל.) ס'איז געקומען צו א פערשטענדיגונג פון די קלענערע נאפט־גרובען בעזיצער מיט די ארבייטער. די גרויס־נאפט־אינדוסטריעלע זענען ווייטער פערעקשנ'ט.

דער טויש פון די ארעסטירטע צווישען פוילען און סאוויעטען

ווארשא, 17 (טעלעפאניש).

ווי מיר האבען שוין מודיע געווען, האט מען, אין דער פאריגער וואך אויסגעטוישט ארעס־טירטע צווישען פוילען און סאוויעטען-פערבאנד, איצט איז מען מודיע פון באראנאוויטש ווייטער־דיגע פרטים וועגען דאזיגען אויסטויש.

פון ראטען-פערבאנד זענען אומגעקערט גע־ווארען 40 פערזאן ארעסטירטע און 20 פערזאן — זייערע פאמיליען-מענשען. נאך איינער האט גע־זאלט קומען, אבער ער איז דעם 5. ד. ח. גע־שטארבען אין ראטען-פערבאנד. פון די אומגעקער־טע זענען 18 גלחים. פון זיי זענען צוויי — פיא־דאראוויטש און סקאלסקי — געווען פערמשפט צום טויט. מען האט די ארעסטירטע בעגעגענט מיט אג'ארקעסטער. און עס האט זיי בעגריסט דער סטאראסטע, ד"ר בורמיסטוש און א פארשטעהער פון רויטען קרייץ.

זיי בלייבען 10 טעג אויף קאראנטין אין באראנאוויטש.

צווישען די אויסגעטוישטע געפינען זיך 7 געוועזענע דעפוטאטען פון פוילישען סיים, 6 ווייס־רוסען און איין פאליאק: זשארסקי, קרימטשוק, לעווי־ראטשינסקי, סיטשעווסקי, וואליניעץ, וואלאשין און דווארטשאנין.

אויסער די דערמאנטע געוו. דעפוטאטען, וואס זענען געווען ארעסטירט אין פוילען, זענען אויך אויסגעטוישט געווארען איינייגע פערזאן, וועגען וועלכע מען האט פיל געשריבען אין די צייטונגען, ווי למשל ד"ר רייך-זאקס, וועגען וועלכען מען האט ביז היינט נישט געוואוסט, צי איז ער רייך, צי זאקס. מען האט איהם דאן געהאלטען פאר איינעם פון די וויכטיגסטע שליחים פון קאמינטערן. אויסער איהם איז אויך אויסגעטוישט געווארען פאשין, וועלכער האט געזאלט זיין דער פארשטעהער פון קאמינטערן אין פוילען.

ער איז ארעסטירט געווארען ביי אויסטער־לישע בעדינגונגען. ער איז ענטלאפען פון דער פוילישער תפיסה, וואו ער האט געדארפט אפזיצען 8 יאהר. שפעטער איז ער ארעסטירט געווארען אין ריגע און געבראכט געווארען קיין פוילען.

עס האט זיך געווארפען אין די אויגען דער פאקט, וואס דער ארעסטירטער געוו. ווייס-רוסישע דעפוטאט טאראשקעוויטש איז נישט געווען צווישען די אויסגעטוישטע.

די פאליאקען, וואס זענען געבראכט גע־ווארען פון ראטען פערבאנד זענען געזעסען אין פערשידענע סאוויעטישע תפיסות. צווישען זיי זענען פאראן אזעלכע, וואס זענען שוין אין ראטען פערבאנד געווארען פערמשפט צום טויט.

ווי גארגולאוו איז געגאנגען צו דער גילאטינע

פאריז, 17 (ספ. טעל.).

ארום 4 מיט א האלב האט זיך דער וואגען, וואס פיהרט די גיליאטינע, אפגעשטעלט אויף בולוואר אראגא. מ'האט אראפגענומען די טויטען־מא־שין דער תליון הענקער דייבלער מיט זיינע צוהעל־פער האבען גענומען ארבייטען ארום דער גיליא־טינע.

ארום 5 מיט 15 האט דייבלער געמאכט די גע־נעראל־פראבע. אלץ איז געווען אין דער בעסטער ארדענונג. נאך דער פראבע איז ער אוועק צופוס, מיט זיין סוויטע, ברענגען דעם צום טויט־פעראור־טיילטען.

גארגולאוון האט מען אויפגעוועקט 5 א זייגער 30 מינוט. מ'האט אוועקגעלייגט א ברעט אויף צוויי בענקלעך און דער פאפ האט אפגעריכט דאס געבעט. דאס געבעט האט געדויערט ביי 10 מינוט. גארגולאווען האט מען איבערגעגעבען ברויט מיט וואסער...

ביז דאן האט גארגולאוו נישט געזאגט קיין איין ווארט. צום ערשטען מאל האט ער זיך דאן אפ־געריפען:

„איך שטארב פאר'ן פאטערלאנד, פאר מיין אידעע, פאר'ן רוסישען מוזשיק, געפייניגט דורך די רויטע. איך בין נישט קיין מאנארכיסט, איך בין זיך מקריב פאר מיין פאטערלאנד".

דעם הענקער דייבלער'ס מענשען האבען איהם אויסגעשניטען דאס העמד און האבען איהם גע־בונדען הענד און פיס, דייבלער האט אונטערגע־שריבען, אז גארגולאוו האט פערלאזען די תפיסה.

* * *

אין הויף פון דער תפיסה האט געווארט א וואגען מיט צוויי פערד געשפאנט. מ'האט דארט אריינגעטראגען גארגולאווען.

דייבלער האט געטראגען א בעזש־קאסטיום מיט א הארטען הוט. ער איז געזעסען ביים קוטשער צוזאמען מיט זיין געהילף.

מ'איז ארויסגעפאהרען.

גארגולאווס פערטיידיגער אדוואקאט האנד־זשערא האט דאן געפרעגט גארגולאווען, צי ער האט גארנישט צו זאגען זיין פרוי.

— געוויס! — האט געענטפערט גארגולאוו — זאגט איהר, אז איך בעט ביי איהר מחילה. זאל זי ערציהען דאס קינד אין שנאה צום קאמוניזם, צוליב וועלכען איך געה צו דער גיליאטינע. צו פראנקרייך האב איך גארנישט...

* * *

דער וואגען האט זיך בעוועגט. אלע פייערן זע־נען אויסגעלאשען געווארען. קאוואלעריסטען דאר־בען זיך אויסגעשטעלט ביי דער גיליאטינע, מיט די בלויזע שווערדען.

דער וואגען איז אנגעקומען. דייבלערס צוהעל־פער האבען אונטערגעשטעלט דאס טרעפעל ביים וואגען.

— איך בעט מחילה ביי אלעמען! — האט געמורמעלט גארגולאוו. זיין שטימע האט לייכט געציטערט.

ער איז אראפ פון וואגען. ער איז צוגעגאנגען צו דער וואג, מ'האט איהם געמוזט א שטופ טון ער זאל פאלען אויף איהר.

— עס זאל לעבען דאס הייליגע רוסלאנד! — האט ער נאך בעוויזען ארויסצומורמלען.

מ'האט איהם געמוזט אריינשטופען אין אויס־שניט פון דער מאשין, דייבלער אליין האט איהם געמוזט צוהאלטען דעם קאפ אין דער נויטיגער פאזע.

דאס מעסער איז געפאלען. דער אפגעשניטענער קאפ איז אריינגעפאלען אין קארב.

געענדיגט די טראגעדיע...

ארום 6,25 איז גארגולאווס קערפער געווען בעערדיגט אין בית־הקברות פון איווערי.

* * *

מאדאם גארגולאוו האט זיך דערוואוסט וועגען דער גיליאטינירונג פון איהר מאן אין קאבינעט פון אדוואקאט זשערא. דער אדוואקאט האט איהר געשילדערט זיינע לעצטע מאמענטען אין ריהרענ־דע ווערטער.

ווען אדוואקאט זשערא האט געענדיגט, האט זי זיך שרעקליך צעוויינט.

— איך האב געמיינט, אז ער וועט האך בעג־נעדיגט ווערען — האט זי געכליפעט.

און זי האט פערענדיגט מיט איהר פראזע, וואס איז ביי איהר געווארען א לייט־מאטיוו:

— פאל איז געווען משוגע!

דער פאפ האט זי בערוהיגט.

זי האט זיך דערמאהנט וועגען איהר קינד, וואס דארף קומען אויף דער וועלט און זי האט זיך נאך מעהר צעוויינט.

דער המוז, וועלכער האט זיך פערזאמעלט פאר דער טורמע סאנטע אין פאריז

וואו ס'איז געקעפט געווארען דער מערדער פון פרעז. דומער. גארגולאוו

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. med. A. LANDKOF

choroby wewn.
POWRÓCIŁ 5191
mieszka obecnie przy Al. I Maja 5, tel. 138-34. Przyjmuje od 2–3 i od 7–8.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא־לאגישע און נערווען-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט לאסמעטיק.

-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען.
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
– בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען

וויזיט 3 זל.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר
אוירען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)
טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעמט אויך אן אין לעשניצע זגערזשער 17 פון 11–12
אין כעלמי פון 8–9 פריה.

Dr. med REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
קינדערלאזיגקייט און סעקסועלע בעראטונגען
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אן פון 5 — 8 אווענד.
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

צאהן=ארצט

St. Gelberg

זאוואדזקא 14, טעל. 108-33
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 10–1 מיטאג און פון 4–7 אווענד.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט= און ווענערישע קראנקהייטען, מענער = שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
צוריקגעקעהרט.
נעמט אן פון 8–2 און פון 5 - 9 אווענד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

Dr. med.

W. Eychner

אקושעריע און פרויען=קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבן קינא „טשארי") טעל. 134-72
נעהמט אן פון $2^1/_2$ - 4 און פון 7 - 8 אווענד

Dr. med. H. LUBICZ

ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32
צוריקגעקעהרט.
נעמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד. זונטאג פון 9–11 מיטאג.

Dr. med. Ignacy Grynberg

ספעציאל - ארצט פאר הערץ און אינערליכע קראנקהייטען
Cegielniana 17, tel. 174-15
נעהמט אן פון 6 ביז 7 אווענד.

Doktór SOŁOWIEJCZYK Arkadjusz

choroby dzieci
Przeprowadził się do OTWOCKA
i ordynuje przy ul. Reymota 51a, tel. 74
(dom Majznera)

Dr. E. Gutman

choroby dzieci
Gdańska 26, telefon 173-00
POWRóCIŁ.

געלעגענהייטליך
ביליג צו פערקויפען
א שענעם בוי-פלאץ
מיט 2 שטובלעך נעבען טעאפילאוו
צו ערפאהרען אין אדמינ R. K. 6256

ריטואל=מארד-העצע פון די היטלעריסטען

צוליב דעם מארד=פראצעס געגען א בערלינער יודישען יונגערמאן

בערלין, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

צום פראצעס געגען דעם יודישען יונגערמאן קורט מייער פעלדבערן, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין ערמארדען א קריסטליכע דינסט-מעדעל, האט די היטלעריסטישע פרעסע אנגעהויבען א ריטואל-מארד-העצע.

דער 24-יעהריגער קורט מייער, א זוהן פון א יודישען קצב ווערט בעשולדיגט, אז ער האט ערמארדעט דאס קריסטליכע דינסט-מעדעל מארטא קאסבאר. דער אנגעקלאגטער ערקלערט, אז ער האט מיט דעם מעדעל געהאט אינטימע בעציהונגען, און זי איז געשטארבען בעת אנ'אבארט. קורט מייער האט דעם טויטען קערפער צעשניטען און די קערפער-טיילען פונאנדערגעווארפען אין פערשידענע שטאט-טיילען, אזוי ארום, האט ער גערעכענט, וועט דאס פערברעכען נישט ענטדעקט ווערען.

די היטלעריסטען מאכען פון דעם פראצעס אנ'אלגעמיינעם יודישען ענין, און בעשולדיגען אין דעם מארד דעם גאנצען יודישען כלל. די נאציאנאל סאציאליסטישע פרעסע טיילט מיט, אז די היטלעריסטישע פארטיי האט בעשטימט א ספעציעלען אבסערוואטאר אויפ'ן פראצעס, מחמת זיי האבען א פערדאכט, אז מ'האט דא צו טון מיט א ריטועלען מארד. די היטלעריסטישע פרעסע גיט פאלגענדע קעפלעך צום פראצעס: „יודיש-סאדיסטישער מארד-אקט", „יודישע בעסטיאליטעט" א. ד. גל.

כינע דראהט צו שליסען א בונד מיט די סאוויעטען

צוליב'ן שאפען א מאנדזשורישער מלוכה דורך יאפאן

פאריז, 17 (ספ. טעל.)

מען טיילט מיט אהער פון ווייטען מזרח: אין כינע איז זעהר א געדריקטע שטימונג צוליב'ן אקט פון אנערקענען די מאנדזשורישע מלוכה מצד יאפאן. אויב קיין אנטי-יאפאנישע מאניפעסטאציעס איז נישט געווען, איז נאר צוליב די שטרענגע פערבאטען. די צייטונגען זענען אלע פול מיט אזעלכע נאטיצען, ווי: „יאפאן טרייבט חוזק פון דער גאנצער וועלט"; „ס'איז די מאראלישע פליכט פון די מלוכות אויפצונעהמען א געמיינזאמע אקציע געגען יאפאן", „די אומאפהענגיגקייט פון מאנדזשוריען איז נאר א פארס" א.א.וו. די גרעסטע כינעזישע צייטונג אין שאנכאי „שון פאו" ערקלערט, אז אויב די מלוכות וועלען נישט טון זייער פליכט, וועט כינע מוזען שליסען א בונד מיט די סאוויעטען.

פארוואס מעז האט טראצקי'ן

נישט ערלויבט אריינצופאהרען קיין טשעכיע

פראג, (ספ טעל) מיר האבען שוין מודיע געווען, אז די טשעכישע רעגירונג האט טראצקי'ן נישט געגעבען קיין וויזע אריינצוקומען אין טשעכיען, הגם טראצקי האט שוין געהאט אזא ערלויבניש.

איצט גיט מען נאך איבער, אז אויף דער זיצונג פון מיניסטארען-ראט האט דער איגערען-מיניסטער געפאדערט צוריקציהען די ארויסגעגעבענע אריינפאהר-דערלויבניש. ער האט עס מאטיווירט מיט דעם, וואס ער קאן נישט גאראנטירען פאר טראצקי'ס לעבען.

דער אויסערן-מיניסטער האט שוין פעראר-דענט דעם טשעכישען גענעראל-קאנסול, אז ער זאל מעלדען טראצקי'ן, אז די וויזע ווערט פון איהם צוריקגעצויגען. אנב האט דער טשעכישער קאנסול געמאלדען פון זיין זייט דער טשעכישער רעגירונג, אז ער קאן נישט ארויסגעבען טראצקי'ן קיין וויזע, ווייל ער האט נישט קיין שום פאס. די סאוויעטישע רעגירונג האט צוגענומען ביי טראצקי'ן זיין פאס, און זי האט איהם ארויסגעשיקט פון לאנד.

ווי מען גיט איבער איז דער אויבענדער-מאנטער בעשלוס פון דער טשעכישער רעגירונג ארויסגעגעבען געווארען אונטערן דרוק פון טשעכישען פעראיין פון געוועזענע לעגיאנערען, צוליב דער ראל, וואס טראצקי האט געשפילט אין בעצוג צו די טשעכישע לעגיאנערן אין דער צייט, ווען ער איז געווען דער הויפט-פיהרער פון דער רויטער ארמיי. דאמאלט האט טראצקי בעפוילען יעדען טשעכישען לעגיאנער צו שיסען אלס א קאנטער-רעוואלוציאנער.

העריא קאנפערירט מיט די אמבאסאדארען

פון דייטשלאנד און ענגלאנד

פאריז, 17 (ספ. טעל.) העריא האט היינט אפגעהאלטען בעראטונגען מיט די אמבאסאדארען פון דייטשלאנד און ענגלאנד.

קיין ספעציעלע קאמוניקאטען וועגען די בעראטונגען זענען נישט ארויסגעגעבען געווארען.

מ'רעכענט, אז ס'זענען דארט ארומגערעדט געווארען די פראגען, וואס זענען פערבונדען מיט דייטשלאנדס בעוואפנונגס-פאדערונגען.

צאל-אוניע צווישען ענגלאנד און ארץ-ישראל

בעשלאסען געווארען צו גרינדען

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

אויף א בעראטונג פון א רייהע יודישע ארגאניזאציעס, איז בעשלאסען געווארען, צו גרינדען א צאל-אוניע צווישען ענגלאנד און ארץ-ישראל. אין דעם ארגאניזיר-קאמיטעט זענען אריין פארשטעהער פון ועד הלאומי, יודישע אגענץ א. אנד.

צו אלע יודען אין דער וועלט

אויפרוף פון פרעזידענט דער ציוניסטישער ארגאניזאציע נחום סאקאלאוו

לאנדאן, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

דער פרעזידענט פון דער װעלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע נחום סאקאלאוו האט ארויסגעגעבען אנ'אויפרוף צו אלע יודען אין דער וועלט, זיי זאלען אריינטרעטען אין דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. סאקאלאוו שילדערט אין דעם אויפרוף די לאגע פון די יודען אין דער גאנצער וועלט, און דריקט אויס דעם גלויבען, אז די ענגלישע מאנדאט-מאכט, וועט סוף כל סוף אקצעפטירען די יודישע פאדערונגען.

דערשאסען א רעדאקטאר

ניצא, 17 (ספ. טעל.) אין סאפיע איז אויסגעפיהרט געווארען אנ'אטענטאט אויפ'ן רעדאקטאר פון „נאווע ווריעמע", טעאדאר קאטרעס. אנ'אומבעקאנטער האט איהם דערשאסען אויפ'ן טויט אין גאס. דעם אנפאלער האט מען נישט געכאפט.

וועגען הנחות פאר אקאדעמיקער

ווארשא, 17 (טעלעפאניש). אלס ענטפער אויפ'ן מעמאריאל פון די אקאדעמישע ארגאניזאציעס וועגען הנחות פאר די אקאדעמישע אפצאהלונגען, איז דאס בילדונגס-מיניסטעריום מודיע אז די דאזיגע צאהלונגען וועט מען קענען איינצאהלען אין ראטעס.

ליטווינאוו אין בערלין

בערלין, 17 (ספ. טעל.) ליטווינאוו איז אנגעקומען קיין בערלין און האט אפגעהאלטען פאר'טישע קאנפערענצען.

ד"ר חיים ווייצמאן אין שפאניען

קאנפערירט מיט'ן בילדונגס=מיניסטער וועגען א"י=ענינים

מאדריד, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

אהער איז אנגעקומען ד"ר חיים ווייצמאן, ער האט געהאט א געשפרעך מיט'ן שפאנישען בילדונגס-מיניסטער מכח דער קולטורעלער ענטוויקלונג פון ארץ-ישראל.

פרייסען זאל ווערען א דייטשע פראווינץ

בערלין, 17 (ספ.)

„נירענבערגער צייטונג" איז מודיע, אז פאפען טראגט זיך ארום מיט א פלאן צו ענדערן פרייסען אויף א דייטשע פראווינץ.

סלאנג=קינא=טעאטער
„SZTUKA"
קאפערניקא 16, טעל. 184-66

היינט און פאלג. טעג! פערברעכענס אוימ' גרונד פי' פערמירטע ליבע פערמערען זיך אויף א שרעקליכען אופן. צי דארף מען דעם מערדער בעפרייען?

„אויף דער באנק פון שאנדע"

דעם פראבלעם וועט ענטשיידען די צמאציאגירענדע גצגענווערטיגע דראמע א. ג.

אין די הויפטראלען: Eddie Dowling און Betty Compson אנהויב פון די סעאנסען אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב 2 בייטאג

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג=ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 183=17
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פעריקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצאווניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: ווקלאדקעס אויף פלאטפוסען. קינסטליכע הענט און פיס, גארסעטען א. אז. וו.
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאג.

Dr. med Haltrecht
ספעציאל=ארצט פאר הויט= און געשלעכטס=קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245=21
נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1 ביז 2 מיטאג און פון 5–9 אווענד. זונטאג פון 10–1 בייטאג.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע - פרייזען.

Dr. HELLER
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
טראוגוטא 8, טעל. 179=89
נעמט אן ביז 10 פריה און פון 4–8 אווענד, פאר פרויען פון 4–5 נאכמ. אין א ספעציעלען ווארטע-זאל.

צאהן-ארצט
Jakób Karmazyn
פאלודניאווא 2
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 9 ביז 2 פריה און פון 4–8 אווענד
5347

זשיראנדאלען
עלעקטרישע אין די מאדערנסטע פאסאנען לויט'ן אויסלענדישען סטיל אין א גרויסען אויסוואהל
עמפפעהלט
די לאמפען-פאבריק
B-CIA LAJB
Łódź, Zgierska 9, tel. 164-95
מיר עמפפעהלען א גרויסען אויסוואהל פון זעמטליכע ראדיא-אפאראטען פון דער בערימטער וועלט מארקע
Mende-Radjo
DRES DEN
ווי זעמטליכע ראדיא=טיילען

Ogłoszenie.
Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 28 września r. b. o godzinie $10^1/_2$ przed południem, w gmachu Towarzystwa Kredytowego, przy ulicy Pomorskiej Nr. 21, odbędzie się losowanie listów zastawnych konwersyjnych $4^1/_2$%, ser. VIII i 5% ser. IX i 8% ser. X na sumę złotych 267.225.—
5633

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליסעס אין גוף פאר הויסערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנת דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גוטע היילבאנדאזשען אויסגעצייכענט נוט דורך הרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר

דאקטאר בראכירעהינג בעזייטיגען זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס, לייטונגען פון הייל-גארטעטען און פאר ראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטפוס. ספעציעלע איינלאגען אין די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. עמפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד

ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. ד"ר י. מאריש-לער, פראפ. ד"ר בר. קיפלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיינע הערציגסטע דאנקבארקייט דעם גרויסען ספעציאליסט דעם ה' ד"ר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט, פארטער) פאר בעפרייען מיך פון א וואסער-ברוך. איצט, כאטש איך בין אלט 60 יאהר, פיהל איך מיך בעגצליך געזונד, פערוואס איך דאנק איהם און מיטעטען הערצען.
(—) ה. ל. לועל
לאדז, בושעווינקא 41.

לאדז, 18 סעפטעמבער 1932

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 18 סעפטעמבער 1932

די סיבות פון אנטיסעמיטיזם

אלס צענטראל-פראגע פון קומענדיגען יודישען קאנגרעס

פון ד״ר יעקב וויגאדסקי

מיט א פאר יאהר צוריק האב איך בעקומען א פערזענליכע איינלאדונג, אונטערגעשריבען דורך ד״ר סטעפאן וויז און אנדערע, אויף דער פארקאנפערענץ פון וועלט-קאנגרעס, וועלכע האט געזאלט דאן פארקומען אין ציריך (אויב איך האב קיין טעות נישט).

איך האב די הערין, לויט דעם אנגעגעבענעם אדרעס, דאן בעדאנקט און בעוויזען, וואס איך מוה זיך אפזאגען פון דעם כבוד, ווייל איך האלט דעם וועלט-קאנגרעס פאר א שעדליכע אונטערנעהמונג. דערביי האב איך ארויסגערוקט א גאנצע שורה, ווי מיר האט זיך געדוכט, זעהר וואגיגע ארגומענטען.

אויף דער איצטיגער קאנפערענץ אין זשענעווע האב איך שוין קיין איינלאדונג נישט בעקומען און בין זעהר צופרידען דערפון, ווייל מיינע ארגומענטען האט דערווייל קיינער נישט צוקלאפט און, אויף אזא אופן, וואלט איך, דאך, ווען איך וואלט געווען פערבעטען, געצוואונגען געווען ווידער אפזאגען זיך און שטעלען זיך איבאריינעם מיט די עלף „פארשטעהער" פון... גלות — אויף דער זייט פון דער עכט-גלות׳דיגער „אפאזיציע". דאס איז פאר מיר אונמעגליך...

איך וויל אבער די שאלה פון דעם יודישען וועלט-קאנגרעס בעריהרען היינט פון אזא שטאנדפונקט, פון וועלכען ער איז, אויף וויפיל איך ווייס, ביז איצטער נישט בעריהרט געווארען. דער דאזיגער שטאנדפונקט איז אפשר דער וויכטיגסטער נישט נאר בנוגע דעם וועלט-קאנגרעס, נאר אויך בנוגע דער יודישער שאלה בכלל אין דעם וועלט-מאסשטאב!

אויב איהר וועט זיך נעהנטער צוקוקען צו די אלע חלוקי-דעות, פלוגתות און מחלוקות, וואס שווימען ארויף ביי יודען אין שייכות מיט נאציאנאל-עקאנאמישע, נאציאנאל - קולטורעלע און נאציאנאל-פאליטישע פראגען, קענט איהר בעמערקען, אז חוץ דער דעמאגאגיע, וואס האט זיך ביי אונז אין גלות אזוי גרויס, אזוי ברייט און אזוי מיאוס פונאנדערגעוואקסען, שפילט דא די עיקר-ראלע דאס פעהלען נישט נאר פון אנ׳איינהייטליכע, נאר בכלל פון א וועלכען עס איז פיהרענדיגען רעיון אין דער יודישער שאלה! אויף אלץ האבען מיר גייט אין אנ׳איבערמאס: צו חריפ׳ן זיך, צו מפלפל זיין זיך און, פערשטעהט זיך, צו קריגען זיך; נאר נישט אויף אויפצוקלערען זיך און אנדערע דעם מהות פון דער יודישער שאלה אדער די סיבות פון דעם אנטיסעמיטיזם! איינער זעהט די סיבה פון דעם אנטיסעמיטיזם אין דער אפגעזונדערטקייט, אפגעשטאנענקייט און פינסטערקייט פון אונזערע פאלקס מאסען, אזוי ווי דאס האבען זיך פארגעשטעלט אונזערע אלטע, קינדיש-נאאיווע משכילים.

האלט איהר זיך פאר אזא שטאנדפונקט — האט איהר פאר זיך אנגעצייכענט א קלארען אסימילאציע-וועג אויף צו לעזען די יודישע שאלה.

אנדערע ווידער האלטען זיך. בעוואוסט אדער אונבעוואוסט, פאר דער אנטיסעמיטישער קאנצעפציע, לויט וועלכער יודען זענען א ראסע, וואס איז מינדערווערטיג הן אין אינטעלעקטועלע, הן אין קולטורעלע און הן אין מאראלישען פרט. יודען זענען, נאך דער דאזיגער קאנצעפציע, פון דער נאטור-אויס אנ׳אונמאראלישע, בעגרעניצטע און כמא ראזיטערע ראסע...

די, וואס געהען ארויס פון אזא שטאנדפונקט, זעהען נאטירליך אין דער עקסטערמינאציע - פאליטיק מצד דער רעגירונג און מצד דער נישט-יודישער געזעלשאפט דעם איינציגען אויסגאנג און די איינציגע לעזונג פון דער יודען-פראגע.

ווייטער אנדערע זעהען די רעכטליכע בעגרעניצונגען פון יודען, אלס די איינציגע סיבה, וואס לאזט נישט לעזען די יודישע שאלה, מיט דער בעזייטיגונג פון די דאזיגע בעגרעניצונגען, מיינען זיי, וועט די יודישע שאלה ממילא געלעזט ווערען.

ארויסגעהענדיג פון דעם דאזיגען שטאנדפונקט, מוז מען שטרעבען נאר צו בעזייטיגען די רעכטליכע בעגרעניצונגען פאר יודען.

איך האלט, אז אלע ביז איצטער אנגעגעבענע אויפקלערונגען פון די סיבות פון דעם אנטיסעמיטיזם, בפרט די אנטיסעמיטישע, האלטען נישט אויס קיין שום קריטיק, איך זעה כמעט די איינציגע סיבה פון דעם אנטיסעמיטיזם אין דעם גוט ערקלערליכען נישט וועלען קאנקורירען מיט יודען מצד די נישט-יודען אויף אלע געביטען פון מענשליכער טעטיגקייט און גלייך אויף גלייך.

ארויסגעהענדיג פון דעם דאזיגען שטאנדפונקט, מוז די לעזונג פון דער יודישער שאלה געזוכט ווערען אין דעם נארמאליזירען די קאנקורענץ-פערהעלטנישען צווישען יודען און נישט יודען.

דערביי מוז נאך צוגעגעבען ווערען, אז דאס רוב יודישע אינטעליגענטען האבען בכלל קיין שום שטאנדפונקט אין דער יודישער שאלה נישט, ווייל זיי הויבען זי נישט אן צו פערשטעהען... יודען פיהלען טיף די אלא בעליידיגונגען, עוולות, גזילות און רציחות. וואס דער אנטיסעמיטיזם טוט אפ אי בער זיי; זיי פיהלען אין זיך קיין שום שולד נישט און פערשטעהען נישט, פון וואנען די גאנצע שנאה נעהמט זיך; זיי האלטען דעריבער די דאזיגע שנאה פאר אנ׳איינגעבוירענע ביי די נישט-יודען, וואס קומט ארויס פון זייער „ראבער," גזלנ׳ישער מאראל...

אויב מיר ווילען צונויפרופען איצטער, מחמת דער פערשארפונג און בעטעראליזירונג פון דעם אנטיסעמיטיזם אויף דער וועלט, א וועלט-קאנגרעס, וואס זאל געפינען מיטלען געגען דער שנאה צו יודען און געגען די יודישע צרות בכלל, מוזען מיר דאך קודם כל זיך איילען אויפקלערען די סיבה אדער די סיבות פון דעם אנטיסעמיטיזם. אהן אזא אויפקלערונג איז דאך אונמעגליך צו פיהרען אנ׳ארגאניזירטען קאמף, אהן אזא אויפקלערונג וועט דאך דער קאמף געגען דעם אנטיסעמיטיזם זיין א מיטעל נישט געגען דער סמחלה, נאר געגען דעם אדער יענעם שווערען סימפטאם פון דער מחלה! אזוי האבען יודען געהאנדעלט ביז איצטער, דערריבער האבען יודען ביז איצטער, נישט פערשטעהענדיג דעם מהות פון דעם אנטיסעמיטיזם און זיינע סיבות, געקעמפט אהן ערפאלג פאר דער עמאנסיפאציע אין אייראפע, פאר דעם עקאנאמישען און פאליטישען ליבעראליזם, פאר דעם דעמאקראטיזם און געגען דעם אריסטאקראטיזם, פאר דעם סאציאליזם. ווייטער האבען זיך יודען אומעטום געלאזען פערפיהרען פון דעם נאציאנאלען שמד, פון דער אסימילאטארישער עבודה-זרה מיט דעם אפשטויסענדיגען מה-יפית׳דיגען אונטערלעקען זיך אונטער די רעגירונגען און פארטייען!

די אלע וועגען האבען נישט געבראכט און האבען נישט געקענט ברענגען צו דער לעזונג פון דער יודישער שאלה, וועלכע געפינט זיך אין גאנץ אנדער פלאכקייט.

עס איז שוין לאנג צייט געווען, אז יודען זאלען אויפהערען טאפען אין דער פינסטער, צושלאגענדיג זיך דערביי ביז בלוט ביים אנשטויסען זיך אן דער אדער יענער עבודה-זרה...

נישט די אלגעמיינע אויפקלערונג און נישט אפילו דער געהויבענער וואוילשטאנד פון לענדער און פעלקער קענען לעזען די יודישע שאלה! די האפנונג, אז די יודישע שאלה איז נישט מעהר, ווי א טייל ערשיינונג פון די אלע געזעלשאפטליכע און פאליטישע חסרונות פון דעם מאדערנעם לעבען, וואס וועט מיט דעם בעזייטיגען די דאזיגע חסרונות פערשווינדען, — האט פעריהרט!...

מען מוז זיך די יודישע שאלה איינמאל פאר אלעמאל אויפקלערען. ערשט דאן ווילען מיר קענען אויסארבייטען מעטאדען און אויסגעפינען מיטלען פאר א ראציאנעלען קאמף מיט דעם אנטיסעמיטיזם!

אהן דעם וועט דער יודישער וועלט-קאנגרעס מיט זיך פארשטעלען אנ׳אסיפה פון א דור הפלגה, וואו יעדערער, ארויסגעהענדיג פון זיין קוק אויף דער יודישער שאלה, וועט שלעפען דעם יודישען וואגען אין זיין זייט, פארלייגענדיג זיינע מיטלען אין קאמף מיט דעם אנטיסעמיטיזם.

לסוף וועט מען זיך אנרעדען און אנשרייען ביז היישעריגקייט, מען וועט האלטען א סך שיינע און נישט שיינע דרשות. אבער דער וואגען, דער יודישער וואגען וועט בלייבען שטעקען אין דער זעלביגער בלאטע, אין וועלכער ער האט געשטעקט ביז איצטער!...

וויל דער ראט, עווענטועל די עקזעקוטיווע פון דעם וועלט-קאנגרעס, אז דער לעצטער זאל אפטון א ממשות׳דיגע ארבייט, מוזען זיי קודם-כל זארגען דערפאר, אז אויפ׳ן סדר-היום פון קאנגרעס זאל אין דער ערשטער רייה אויעקגעשטעלט ווערען די פראגע וועגען „די סיבות פון אנטיסעמיטיזם". ערשט, ווען די דאזיגע פראגע וועט אין איינעם אדער העכסטענס אין צוויי רעפעראטען וויסענשאפטליך, גענוי, קלאר און דייטליך פערענטפערט און אויסגעשעפט ווערען, — קען אוועקגעשטעלט ווערען דער צווייטער פונקט פון סדר-היום: „די מיטלען צו בעקעמפען דעם אנטיסעמיטיזם און לעזען די יודישע שאלה".

דער ערשטער, ווי דער צווייטער פונקט, מוז שוין פאריטיגערהייט געבראכט ווערען אויפ׳ן קאנגרעס, וועלכער מוז שוין מיט די הויפט-ארבייטען זיין פון פריהער בעהאוונט.

ווען די דאזיגע תנאים וועלען נישט דערפיהלט ווערען, וועט דער קאנגרעס אונז ברענגען א פוסטע ריידעריי, וואס וועט פאר דער גאנצער וועלט דעמאנסטרירען די שוואכקייט און די צוריסענקייט פון אונזער דור - הפלגה.

די אכזריות פון דער רומענישער פאליציי

א פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטעריום מיט א „בעווארעניש"

דער רומענישער אינערן - מיניסטער האט בעשטימט א שטענדיגע קאמיסיע, וואס זאל אויספארשען אלע קאנקרעטע אנווייזונגען, ווי אויך אלע ידיעות אין דער פרעסע וועגען די אכזריות׳דיגע מעשים פון דער פאליציי און אומגערעכטע הא̇נדלונגען פון אנדערע מלוכה-אינסטיטוציעס.

אין דעם דעקרעט ווענען דער אויספארש. קאמיסיע ווערט אלע בעאמטע שארף אנגעזאגט, אז זיי זאלען זיך אויפפיהרען אנשטענדיג בנוגע פובליקום און זאלען איהם ענטקעגענקומען. דאס פובליקום ווערט אויפגעפאדערט צו דערלאנגען אנקלאגעס אויף די שלעכטע האנדלונגען פון די בעאמטע צו זייערע שעפען; אויב דאס זאל נישט העלפען, ווערט דאס פובליקום געבעטען זיך צו בעקלאגען דירעקט ביים אינערן-מיניסטער.

ווייטער בעפעהלט דער אינערן-מיניסטער, אז בעזונדערס שטרענג זאלען בעשטראפט ווערען די פאליציי-קאמיסארען פאר בעהאנדלען שלעכט דאס פובליקום, אויך די דירעקטע שעפען פון די קאמיסארען זאלען בעשטראפט ווערען, אויב זיי האבען נישט גלייך פון אייגענער איניציאטיוו אנגענומען מיטלען געגען די שולדיגע פאליציי-לייט.

לסוף ווערט די בעפעלקערונג אויפגעפאדערט ענערגיש צו העלפען דער רעגירונג ביים בעקעמפען די קארופציע און אכזריות פון דער פאליציי.

צו דעם דאזיגען האניג האט אבער דער אינערן - מיניסטער לסוף צוגעגעבען א היפשען לעפעל דזשעגעכץ: אין שלוס-טייל פון זיין דעקרעט ווארנט ער „דריגנענד" דאס פובליקום פאר „מסירות און רכילות" געגען דער פאליציי. מען קען זיך לייכט פארשטעלען, אז נאך אזא ווארנונג וועט דאס „פובליקום" נישט פיל חשק האבען צו „העלפען" דער רעגירונג געגען די מעשים-תעתועים פון דער פאליציי.

אלענפאלס איז דער דעקרעט פון רומענישען אינערן-מיניסטער א בעוויז, אז די אכזריות פון דער רומענישער פאליציי שרייען שוין ממש צום הימעל. אין דער עיקר — אין אויסלאנד רעדט מען צו שטארק וועגען די מערדערייען פון דער פאליציי. עס איז בלי ספק, אז מיט דעם דעקרעט וויל זיך די רומענישע רעגירונג דער עיקר אויס פיינערען פאר אויסלאנד.

א״י און די בריטישע אימפעריאלע קאנפערענץ אין אטאווא

די קאנפערענץ האט פאר ארץ-ישראל געבראכט א גרויסע ענטוישונג

„דבר" בעהאנדעלט אין א לייט-ארטיקעל די בעשלוסען פון אטאווע בנוגע א״י.

„אונז, די איינוואוינערס פון א״י, וואס האבען נישט קיין חלק אין דער אטאווער קאנפערענץ, האט געבראכט די קאנפערענץ א שווערע ענטוישונג... די ענגלישע אינדוסטריע איז פראינטערעסירט אין דעם אפוזע-מארק פון דרום-אפריקא און זי שטרעבט צו זיכערען פאר זיך דעם דאזיגען מארק, נישט מיט׳ן כח פון פרייער קאנקורענץ, נאר מיט׳ן כח פון דער צאל-מויער, וואס איז אויפגעשטעלט אקעגען אנדערע. דער דרום-אפריקאנישער מארק איז גרייט זיך צו עפענען פאר דער ענגלישער אינדוסטריע נאר פאר׳ן פרייז פון זיכערען דעם ענגלישען מארק פאר זיינע פראדוקטען נישט מיט׳ן כח פון קאנקורענץ, נאר מיט׳ן כח פון פריווילעגיעס פאר דרום-אפריקע וועט געקריוועט ווערען א״י.

„אויך אין דער איצטיגער שעה פון פערביטערונג" זאגט דער מחבר, טארען מיר נישט בעהויפטען, אז עס איז „חרוב געווארען" די פלאנטאציע-ווירטשאפט דורכ׳ן פערגרעסערען פונ׳ם ארייגפאהר-צאל קיין ענגלאנד. זי איז געבליבען שטארק אויך אין פערהעלטניש צום ענגלישען מארק און אויך צו די אנדערע אפוזע-מערק. אבער מען טאר נישט פערמאכען די אויגען פאר דעם שאדען, וועלכען דער בעשלוס פון אטאווע-צאל זאל זיך בעשרענקען, לויט די לעצטע ידיעות, בלויז אויף די חדשים אפריל - נאוועמבער...

עס אונטערליגט נישט קיין ספק, אז דורכ׳ן בעשלוס פון אטאווע איז געשאפען געווארען א מצב, וואס שטעהט אין סתירה צום גייסט פון מאנדאט. עס קאן נישט זיין, אז די, וואס האבען אויסגעקלערט דעם געדאנק פון מאנדאט, האבען געהאט בדעה צו שאפען א פאליטישען קערפער, וואס פון איין זייט איז ער אפהענגיג פון א מאנדאט-מאכט פארבונדען מיט איהר, טראגט איהרע ליידען און ווערט דערשיטערט פון איהרע דערשיטערונגען, און פון דער אנדערער זייט האט ער נישט קיין הנאה פון די מיטלען, מיט וועלכע די מאנדאטאר-מאכט בענוצט זיך, כדי צו היילען איהרע וואונדען און צו פערלייכטערען איהר שווערען מצב. א״י קאן גישט פיהרען קיין אייגענע אינטערנאציאנאלע האנדעלס-פאליטיק, וואס איז אומאפהענגיג פון דער מאנדאטאר-מאכט און פון דער אנדערער זייט נעהמט זי די מאנדאט-מאכט נישט אריין אין איהר פאליטישען ראמען".

פראפאגאנדע-מיטלען פון די באלשעוויקעס

די פיגורען אין „פארק פון קולטור און אפרוה" אין מאסקווע

וועגען די פראפאגאנדע-מעטאדען, וועלכע עס ווענדען אן די באלשעוויקעס ביי זיך אין סאוויעט-רוסלאנד, שרייבט דער קארעספאנדענט פון „לאנדאן ניוס" פאלגענדעס.

אין פארק פון „קולטור און אפרוה" אין מאסקווע שטעהען אין ביידע זייטען פון די וועגען פיגורען, אביסעל העכער פון א נארמאלען מענשליכען וואוקס. אין איין רייה שטעלען מיט זיך די פיגורען פאר פערשידענע אדמיראלען, גענעראלען, אין לעכערליכע אדער נישט אנשטענדיגע פאזיציעס. די דאזיגע פיגורען דינען צו אנטי-מיליטאריסטישער פראפאגאנדע. אין דער צווייטער רייה שטעהען פיגורען פון גלחים און שכורים. די רייה דינט צו אנטירעליגיעזער און אנטיאלקאהאל-פראפאגאנדע. אויסגעלאכט ווערען דורך די פיגורען די פרינציפען פון דער מיליטאריסטישער וועלט. אינטערעסאנט זענען די פיגורען פון דער געגען-שכרות-פראפאגאנדע. זיי שטעלען מיט זיך פאר שכורים אין פערשידענע לעכערליכע און דערנידערענדיגע פאזיציעס.

דער אלקאהאליזם איז א שווער פראבלעם אין סאוויעט-רוסלאנד. די ארבייטער בעקומען פערהעלטנישמעסיג גרויסע געהאלטען און האבען דאס געלד נישט וואו אויסצוגעבען. טרינקט מען זעהר פיל. די מאכט האט איינגעפיהרט א גאנצען סיסטעם פון קאמף געגען אלקאהאליזם: שטראפען, מען נעהמט צו ביי די שכורים די פערשידענע פריווילעגיעס, וועלכע די ארבייטער פערמאגען, מען דריקט זיי אויס „געזעלשאפטליכע פעראכטונג".

אין א סך ארבייטס-אנשטאלטען זענען איינגעפיהרט אזוי גערופענע „שווארצע קאסעס" זיי זענען געבויט געווארען אין דער פארם פון א בראנפען-פלאש און די ארבייטער-שכורים בעקומען זייער געהאלט אין די דאזיגע קאסעס. דערביי קומט פאר די אויסצאהלונג אין די קאסעס אין דער צייט, ווען אלע ארבייטער געהען ארויס פון דער ארבייט. די שכורים דארפען זיך שעהמען און אויפהערען צו טרינקען. די פיגורען אין „פארק פון קולטור און אפרוה", שטעלען מיט זיך פאר עלענדע שכורע ארבייטער, ווי זיי בעקומען זייער געהאלט ביי די „שווארצע קאסעס". אויב עס ווירקט נישט אויף די שכורים די שווארצע קאסע, איז פארהאן א „שווארצער טאוועל". ביים אריינגאנג אין די ארבייטס-אנשטאלטען, קאזען, שפיטאלען הענגען טאוולען אויסגעמאלט אין צוויי פארבען. אויף דער רויטער זייט זענען געוועהנליך אויסגערעכענט די מענשען, וועלכע האבען פערדינט לויב; אויף דער צווייטער, שווארצער זייט זענען אויסגערעכענט די נעמען פון די בעשטראפטע.

פאר די וועלכע עס העלפט נישט אפילו אזעלכע מיטלען זענען פארהאן נאך שטארקערע. די פיגורען אין „פארק פון קולטור און אפרוה" האלטען אין די הענד א מין טאוועל אין דער פארם פון א האנד-שפיגעל אדער טעניס-ראקעטקע און דערויף זענען אויסגעשריבען די נעמען פון די ערגסטע שכורים.

און נאך א מיטעל: נעבען א גרויס הויז, וואס ווערט געבויט אין לענינגראד, איז ארויסגעהאנגען א גרויסער בויגען ווייס פאפיר, אויף וועלכען עס איז אויסגעמאלט: א שנעל פליהענדער עראפלאן, א פאסאזשיר-עראפלאן, אנ׳אויטא, א וועליסאפעד, א פוס-געהער, א זייד-ווארים און אין איין רייה מיט די בילדלעך געפינט זיך א פרייער פלאץ, וואו עס ווערען אריינגעשריבען די נעמען פון די ארבייטער, וואס גלייכען מיט זייער ארבייט אן די דאזיגע בילדלעך, דאס הייסט זיי ארבייטען זעהר שנעל, אדער גאר פאמעליך.

אין דיאמאנט־האנדעל אין אנטווערפען

אויף דער פעליקאן־גאס האט לעצטענס א שיין געטון די זון. עס האט זיך אנגעהויבן א „שוואונג" אין אנטווערפענער דיאמאנט־האנדעל. די שטימונג אויף די וועלט־בערזעס האט זיך פארבעסערט, אמעריקא, וועלכע איז שטענדיג געווען א גרויסע אבנעהמערין פון דיאמאנט און האט זיך א לאנגע צייט כמעט „נישט געלאזט פיהלען" אין אנטווערפען — האט זיך מיטאמאל געמאלדען „צום פסוק". פריערדיגע ידענים הובער האט געזאלט האבען ערקלערט, אז דער קריזיס ענדיגט זיך שוין אין א מזלדיגער שעה. און בלויז די דאזיגע ידיעה אליין איז שוין געווען מסוגל צו ווירקען אויף דעם זעהר עמפינדליכען אינסטרומענט, וואס מען רופט דיאמאנט־אינדוסטריע. מעהרערע פאבריקאנטען האבען זיך מיט חשק א נעהם געטון צו דער ארבייט, ווייל אויפ'ן מארק האבען זיך בעוויזען נייע פנים'ער. די פרייזען האבען אנגעהויבען ביסלעכווייז צו שטייגען. „שטיינער", וועלכע זענען ביז איצט געלעגען אין די „סייפען" און עס האט געהאלטען דערביי, אז די זאלען כמעט אינגאנצען פארלירען זייער ווערט — האבען מיטאמאל בעקומען א גלאנץ און א חשיבות. שטארק געשטיגען אין פרייז זענען אויך א. ג. „קליין־ברילִיאנט" און „אכטקאנט".

און מערקווירדיג, ביי דער גאנצער אויפלעבונג אינ'ם דיאמאנט־מסחר, זעהט מען עפעס נישט קיין גרויסע צאהל נייע קונים. סקעפטיקער ווילען האבען, אז די גאנצע „האסע" האט זיך גענומען דערפון. וואס א היגע גוט בעקאנטע דיאמאנט־פירמע האט בעקומען אנ'אויפטראג פון איהר פארשטעהער אין אזיען איינצוקויפען פאר'ן דארטיגען מארק א גרויסע „פארטיי" פון ביליגען „מעלע", אט, אפנים, אז אין אזיען איז בעסער ווי אין אייראפע, און די הערן „קורטיערס" קענען מאכען שטימונג, אז זיי ווילען...

אויך פאריז האט היי־יאהר אין צוזאמענהאנג מיט דער פארבעסערטער טענדענץ, אנגעהויבען מאכען בעשטעלונגען אין אנטווערפען. די דאזיגע בעשטעלונגען זענען אבער נאך דערווייל זעהר „אונדריסטע". פאריז פלעגט געוועהנליך זיין אנ'אבנעהמערין פון פיינע זויבערע סחורה און האט געצאהלט גוטע פרייזען. אזוי האט זי זיך נוהג געווען אין די פריהערדיגע „פעטע" יאהרען. איצט אין די מאגערע יאהרען, זוכען שוין אויך די פאריזער דיאמאנטערען גנבה'ישע מציאות און מען יאגט זיך „נאך קליינע פישעלעך".

די פאריזער קויפען איין מייסטענס ביליגע „מעלע" און „אכטקאנט", וואס דאס איז א... סימן דלות.

מיטעל־ און מזרח־אייראפע, וועלכע איז געוועהנליך, געווען א גאנץ נאהענטע מחותנת'טע אויף דער „ברילִיאנטענער חתונה" אין אנטווערפען, לאזט פון זיך אינגאנצען נישט הערען. אט אפנים, עס איז זיי געבען אזוי פארדרעהט דער קאפ און עס ליגען זיי אזעלכע שווערע „שטיינער" אויפ'ן הארצען, אז די „לייכטע לוקסוס־שטיינער" ליגען שוין מעהר נישט אין זינען.

איצט ווארטען אלע, אז עס זאל א אנקומען אויף דער „חתונה" דער מיוחס'דיגער אמעריקאנער

(פון אונזער קארעספאנדענט)

פעטער, דער „אנקל סעם" מיט זיין גראבער טעקע דאלארען... דער „ברילִיאנטענער סעזאן" אין אמעריקע האט זיך אבער, אפנים, נאך נישט אנגעהויבען. די ערשטע אמעריקאנער „שוועלבעלעך", וואס זענען צו אונז אריבערגעפלויגען, זענען משמעות געקומען צו־פריה און האבען, אגב, נישט געבראכט דעם פריהלינג...

אויפ'ן מארק פעהלען נאך דערווייל די אמת'ע „קארפען־קעפ". די פארשטעהער פון די גרויסע אמעריקאנער דיאמאנט־פירמעס, וועלכע מאכען דא, געוועהנליך, ריזיגע טראנזאקציעס.

דערווייל אבער זעהט אויס דער אנטווערפענער דיאמאנט־מארק, ווי ביי דער כלה'ס צד אין שטוב פאר דער חופה. די מחותנים און די כלה זענען אויסגעפוצט אין „עסיג או דאין האניג". די חופה דרעהגלעך און... די חופה־ווערטשערע זענען צוגעגרייט און... בלויז דער חתן איילט זיך נישט צו קומען...

• • •

אין צוזאמענהאנג מיט דער בעסערונג אינ'ם דימענט־מסחר, איז אויפגעשוואומען אזא פראגע. וואס זאלען טון די, וועלכע האבען, נעבעך, צוליב'ן קריזיס נישט געקענט בלייבען קיין אייגענטליכע לייט און זענען אויסגעשלאסען געווארען אלס מיטגלידער פון דער „דיאמאנט־בערזע" און פון די אפיציעלע „דיאמאנט־קלובען".

וואס זאלען איצט אנהויבען טון די דאזיגע „געוועזענע" דיאמאנט־סוחרים, וועלכע זענען געווארען „קרבנות פון קריזיס" און וועלכע האלטען נישט מעהר פון „מזל ברכה" — זיי ווערען געבעטען מעהר נישט צוגעלאזט צום „אפיציעלען טיש" און קענען, הייסט עס, זיך נישט בעטייליגען אינ'ם אפיציעלען דיאמאנט־מסחר.

מאכט זיך אבער אין אנטווערפען א „שווארצע" דיאמאנט־בערזע, או די אלע דיאמאנטערען־ידידים שטעהען אויף צו תחית־המתים און ווערען מגולגל אין „שווארצע" דיאמאנטערען — אין דער „שווארצער בערזע".

און מען דארף זיך צוקוקען מיט א ניכטער אויג צו דעם הו־הא און געטומעל, צום גרויש און געפילדער פונ'ם כאאטישען האנדעל־וואנדעל אין דער אויבענדערמאנטער „שווארצער בערזע", — כדי צו זעהען, אויף וויפיל דאס פאלק ישראל איז באמת ערפינדעריש.

א בעלגיער.

אנ'אייפערזיכטיגער מאן

האט אנגעטון זיין פרוי א „גארטעל" כדי זי זאל נישט קאנען זינדיגען...

דאס האט פאסירט נישט אין מיטעלאלטער, און נישט איז א ווילדער מרינה נאר אין 1932 אין פאריז

פאריז.

דארטען, וואו עס קרייצען זיך די בולווארען סען־זשער־מען און סען־מישעל געפינט זיך דאס אלט גרויסע געביידע פונ'ם „מוזיי קליני", אין אט דעם מוזיי געפינט זיך צווישען די פארשידענע אנטיקען און אלטערטימליכקייטען פון פארגאנגענע צייטען אנ'עקזעמפליאר פון די „ארטלען", וואס די ריטער פלעגען אין די צייטען פון מיטעלאלטער, אנטאן זייערע ווייבער, ווען זיי פלעגען זיך לאזען אין א ווייטען וועג.

דורך די דאזיגע גארטלען האבען זיי געוואלט זיין זיכער, אז דאס ווייב וועט נישט האבען די מעגליכקייט זיי צו פארראטען... ווען א ריטער איז געקומען אהיים און געפונען דעם גארטעל נישט אין פולער ארדנונג פלעגט ער דאס ווייב דערהרג'ענען אויפ'ן ארט.

קומען איצט, הײַנטיגע מענשען, און קוקען אויף דעם „גארטעל" און קאנען נישט גלויבען, אז אפילו אין די פינסטערע צייטען פון מיטעלאלטער האט געקאנט אזעלכעס פאסירען.

איז אבער די טעג ענטדעקט געווארען, אז נישט נאר אין די צייטען פון מיטעלאלטער האט מען אנגעווענדעט אזא מיטעל אויף צו פארהיטען דאס ווייב פון זינד, נאר דאס האט מען געטון היינט צו טאג, אין דער „ליכטיגסטער" פון דער וועלט", אין פאריז.

און אט וואס ס'איז איצט ענטדעקט געווארען דורך דער פאליציי.

אויף רי דע לא פאלי־רענא, האט געלעבט אנ'אלטע פרוי מיט איהר'ס א טאכטער, סיזאן סארטאריא, ביידע האבען זיי זיך דערנערט פון שווערער פראצע, זיי זענען נייטערינס.

צוריק מיט א יאהר איז סיזאן מיט נאך צוויי חברטעס געגאנגען אויף א באל און זיך בעקענט מיט א געוויסען האנרי לישיער, 27 יאהר אלט. זיי האבען זיך אנגעהויבען אפט צו טרעפען און צום סוף חתונה געהאט.

נאך דער חתונה האט דאס יונגע פארפאלק אפגעדינגען א צימער אין א האטעל אויף רי דע נעל

דער מאן האט זיך ארויסגעוויזען פאר זייער אנ'ערנסטען מענש, נאר א שרעקליכער אייפערזיכטיגער.

עס האט איהם אפילו געארט, ווען מען האט געקוקט אויף איהר אין גאס. ער פלעגט איהר מאכען סצענעס פאר גארנישט, פלעגט זי בעשולדיגען, אז זי פארראט איהם... און האט זי אנגעהויבען אויך צו שלאגען. איינמאל בעת אזא אייפער־זוכטס־סצענע

איז זי אנטלאפען צו דער מוטער און געפאדערט א גט...

אבער דער אייפערזיכטיגער מאן איז געקומען צו לויפען — פול מיט חרטה אויף זיין טאט און געבעטען מחילה, צוזאגענדיג, אז ער וועט שוין מעהר אזוי ברוטאל נישט זיין. ער האט ערקלערט, אז דאס אלץ נעמט זיך פון זיין שרעקליכער אייפערזוכט... דעריבער, אויב מע וויל, עס זאלען מעהר קיין אייפערזוכטס־סצענעס נישט פארקומען, זאל דאס ווייב מסכים זיין אנטון א „גארטעל", אזוי ווי אין „מוזיי קליני", — דאס וועט בערוהיגען און שטילען זיין אייפערזוכט.

ביידע פרויען זענען נישט קיין גרויסע חכמות און זיי האבען געגעבען זייער הסכמה אויף דעם מאנס משונהדיגער פאדערונג.

האנרי ליטיער איז געלאפען איבער דער שטאט זוכען א „גארטעל". ער האט געפונען אנ'אלטען אפגענוצטען „גארטעל". עס אביסעל איבערגעאנדערשט, צוגעמאכט 2 שלעסער און עס אנגעטון זיין ווייב...

פון דאמאלסט אן פלעגט ער יעדען אינדערפריה איידער ער איז געגאנגען צו דער ארבייט, פארשליסען דעם „גארטעל" און אוועקגעגאנגען א רוהיגער.

אבער ס'איז אוועק א שטיקעל צייט און די ווילדע אייפערזוכט פון ליטיערען, האט נאכאמאל אויפגעפלאמט. ער האט זיך שוין מעהר נישט בעגנוגענט בלויז מיט'ן „גארטעל", נאר ווען ער איז אוועקגעגאנגען צו דער ארבייט, פלעגט ער זי פארשליסען אין צימער און דעם שליסעל מיטנעמען מיט זיך...

מיט איניגע טעג צוריק, ווען דער אייפערזיכטיגער מאן האט זיך אומגעקעהרט פון דער ארבייט, איז דאס ווייב, ארראפגעגאנגען, א ביסעל אויפ'ן הויף. ליטיערען האט זיך אויסגעוויזען, אז עס דויערט צו לאנג. ווען זי איז ארויפגעקומען האט ער זי מיט כעס א פרעג געטון:

— וואס האסטו אזוי לאנג געטון אויפ'ן הויף?

פלוצלינג האט ער זיך דערמאנט אין „גארטעל" און אוי א בראך! — דער „גארטעל" איז געווען גערירט פון פלאץ...

ער איז אריינגעפאלען אין א שרעקליכען גרימצארן און אויסגעשריגען:

— דו האסט מיך פארראטען?! איך וועל דיך איצט דערשטיקען.

סיזאן איז געפאלען אויף א גלענצענדער המצאה

אין אט דעם טראגישען מאמענט: זי האט מיט א וויינענדיגער שטימע געענטפערט:

— יא, ביזט גערעכט. איך מוז שטארבען, נאר ס'וואלט געווען בעסער ארפצולאזען די פאר האנגען פון די פענסטער, כדי מען זאל עס נישט זעהען פון דרויסען...

ער האט איינגעפונען, אז זי איז גערעכט און זי אפגעלאזט. זי האט אויסגענוצט דעם דאזיגען מאמענט, און ארויס פון שטוב און גלייך צוגעלאפען אין קאמיסאריאט פון פאליציי און וועגען אלץ דערציילט.

דער פאליציי־קאמיסאר האט איינגעפונען, אז דער ענין פון „גארטעל" געהערט נישט צו איהם, ווייל פאליציי קען זיך נישט אריינמישען אינ'ם אינטימען לעבען פון א מאן און פרוי, אמער ווען א מאן וויל דערשטיקען דאס ווייב, דאן מוז זיך שוין די פאליציי אריינמישען — און טאקע אויף דעם סמך האט מען ארעסטירט דעם אייפערזיכטיגען מאן...

(„סאג" פאריז).

מאשין־מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דיבע ווי אויך

מצה־מעהל, אייער־פערפל און סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם.

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט־בעקאנטע און

אלערליי פרישע געבעקסען

פון אונזער איבעראל־בעוואוסטער

צוקערניע

ב. וויינבערג

38 פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82.

„HERBACIANKA"

OSKARA WOJNOWSKIEGO

טעגליכע געטראנק פאר געזונדע און קראנקע

עס ענטהאלט נישט קיין טעינא ווי געוועהנליכער טעה און צושטערען נישט דעם ארגאניזם. צו פערלאנגען אין אפטייקען און סקלאד אפטעקטשנעס.

פרייז 2.50 זל.

בראשורען א. נ. „ווי אזוי צו היילען קראנקהייטען מיט הייל־קרייטעכצער"

"Jak leczyć choroby ziołami leczniczemi"

און שריפטליכע בעראטונגען שיקט ארויס אומזיסט

Biuro Sprzedaży Specyfików: OSKARA WOJNOWSKIEGO, Warszawa, Pl. Krasinskich 8

ר. איזראעל

דאס בופעט־מיידעל

120)

א סענסאציאנעל־עראטישער ראמאן פון דער לאדזער ווירקליכקייט

אדאס פנים האט געשיינט פאר שמחה, איצט האט זי זיך דערוואוסט דעם גאנצען אמת, זי האט זיך ווידעראמאל איבערצייגט וואס פאר אנ'איידעלע נשמה ס'בעזיצט מאנקע, דאס אמאליגע גאסען־מיידעל, און זי האט זיך צוגעשווארען נאך מעהר צו ווידמען זיך דעם דאזיגען ענין, העלפען פראנקענשטיין מיט וואס זי וועט נאר קענען ביז דער אמת וועט ארויפשוואומען, בעמיהען זיך אליין צו ווערען אנדערש, אזוי ווי מאנקע און מיט אלע מעגליכקייטען נאך העלפען אנדערע, אומגליקליכע מענשען

— איצט האבען מיר מעהר קיין צייט נישט, האט אדא איבערגעריסען די שטילקייט נאך כראבקענשטיינס ערצעהלונג, קומט הער פייערשטיין און מיר וועלען עפעס טון פאר אייער טאכטער, איך האב דעם איינדרוק, אז איהר האט דערווייל פערגעסען וועגען אייער אייגענער צרה, מיר וועלען אנ'אנדערש מאל קומען צו הער פראנקענשטיין און זיך ווידער אדורכשמועסען, איצט קומט מיט מיר.

גראמע פון קארלען אין פאריז, די דעפעשע איז געווען א קורצע. „זיכף פערלאזען דעם האטעל „איקס", אימיצער איז אויף דיינע שפורען, ווארטען אין בערלין אויף מיין ווייטערדיגע אינסטרוקציעס טעלעגראפירען דעם נייעם אדרעס".

ראבערט האט געקוקט אויף דער דעפעשע און זיך נישט געקענט דעצידירען וואס ער זאל טון, אמאל ווען ער וואלט אזא טעלעגראם בעקומען וואלט ער אין 5 מינוט ארום נישט מעהר געווען אין דעמזעלבען האטעל אבער היינט? היינט האט ער זיך שטארק אפגעשטעלט דערויף, צי זאל ער זיך בכלל ריהרען פון ארט.

— אפשר איז טאקי בעסער, אז מען וועט מיך דעמאסקירען, דעמאלט וועט נעהמען א סוף צו אלעמען, איך וועל מיך קענען ריינוואשען, איך וועל קענען בעווייזען ווי שטארק ליב איך האב אלאן, איך וועל קענען איבערצייגען, אז ביי איהר זייט בין איך געווארען אנ'אנדער מענש, איך וועל קענען איבערצייגען, אז איך האב אלאן נישט געוואלט קיין שלעכטס טון, אז איך האב נישט געוואלט מיט איהר ענטלויפען. ער האט אלאן, פארשטעהט זיך, גארנישט געזאגט און ביז אינדערפריה נישט פערלאזען דעם האטעל, ער וואלט געווען צופרידען, ווען אימיצער זאל קומען, הגם ער האט נישט גע־

וואוסט, ווער ס'איז אויף די שפורען פאליציי אדער ציוויל־לייט. דאך האט ער פון זיין פראקטיק ארויסגעדרונגען, אז דא האנדעלט זיך נישט וועגען פאליציי, ווייל אין דעם פאל וואלט קארל איהם בעפוילען אינגאנצען צו פערלאזען בערלין. ראבערט איז נישט געשלאפען א גאנצע נאכט, ער האט זיך געווארפען אויף זיין געלעגער און זיך נישט געקענט דעצידירען וואס ער זאל טון, פלוצלונג איז איהם איינגעפאלען א געדאנק

— און וואס וועט זיין, אז ווען אלא, וועט זיך דערוויסען דעם גאנצען אמת, וועט זי מיך אפשטויסען, פאראכטען און אפשר נאך פערפאלגען, איך וועל דעמאלט זיין אינגאנצען א פערפאלענער מענש. איך וועל אהן אלאן מעהר נישט קענען לעבען און אין מיין אלטער געזעלשאפט וועל איך זיך בשום אופן נישט קענען אריינפאסען...

ער האט דעריבער בעשלאסען טאקע באלד אינדערפריה איבערצוגעהן אין אנ'אנדער האטעל מיט'ן אויסרייד, אז ער פאהרט כלומרשט אוועק און פון דארט אויס צו אבסערווירען ווער ב'שפיאנירט איהם און וואס עס דראהט איהם

— איך האב צו דיר א בקשה, האט ראבערט געזאגט, אריינקומענדיג אין קובאס האטעל־צימער, איך האב בעקומען א ידיעה, אז מען שפיאנירט מיר נאך, איך מוז דעריבער מאכען פליטה פון דאנען איך פאהר אין האטעל „קאנטינענטאל". אבער דיך בעט איך, דו זאלסט זיין אויפמערקזאם אויף דעם וואס דא טוט זיך, ווער ס'וועט מיך זוכען און וועגען וואס ס'האנדעלט זיך

— דו צווייפעלסט ערשט, צי איך וועל דאס טון? אונזער איינער דארף שטענדיג האבען הילף און קיין אנדערער אויסער א ... יונגעל, וועט נישט העלפען, ... אז איך ...

אדאן, וועלען שוין זעהען, אז ס'זאל דיר קיין שלעכטס נישט געשעהען

ראבערט האט דערצעהלט אלאן א געשיכטע, אז די האטעל־בעדינונג האט איהם בעליידיגט, א חוץ דעם געפעלט איהם בכלל דא נישט דער האטעל. ער האט צו טון מיט לויטער רייכע מענשען וואס ס'פאסט זיי גארנישט דא אהערצוקומען, דעריבער האט ער בעשלאסען זיך איבערצוטראגען אין אנ'אנדער האטעל, ביי אלאן איז דאס אויסגעקומען גאנץ פשוט און באלד אינדערפריה האבען זיי זיך מיט זייער באגאזש אריבערגעטראגען אין האטעל „קאנטינענטאל".

פון דעם דאזיגען געשפרעך צווישען ראבערטן און קובא האט זיך אדא דערוואוסט, וואו ראבערט געפינט זיך מיט אלאן. ארויסגעהענדיג איצט פון פראנקענשטיינען, האט אדא געפיהרט פייערשטיינען איבער די שמאלע געסלעך, ביז זיי זענען געקומען אין צענטער פון דער רוישיגער שטאט, אין דעם קווארטאל פון די סאמע רייכסטע, אויפ'ן קורפירסטענדאם, וואו ס'האט זיך געפונען דער עלעגאנטער האטעל „קאנטינענטאל".

איך ווייז אייך אן דאס ארט, וואו אייער טאכטער געפינט זיך, ליידער, קען איך פאר אייך אין איצטיגען מאמענט גארנישט מעהר טון, הגם איך בין בערייט מיט מיין גאנצען לעבען אייך צו העלפען צוריקצובעקומען אייער טאכטער אזוי ווי זי איז ארויס פון דערהיים, ווייל איך בין בין איצט איבערצייגט, אז איהר איז נאך קיין שום שלעכטס נישט געשעהען. אדא איז אוועק און האט זיך אפגעשמועסט מיט פייערשטיינען אויף צומארגענס צו טרעפען ביי פראנקענשטיינען, פייערשטיין איז מיט א ציטערדיג הארץ אריין אין האטעל.

(פארזעצונג קומט)

קאפיטעל 36

פראנסענשטיין און מאנסע

ראבערט ... בעקומען א פלוצלינגע טעלע־

בײַ טיטוס'עס טויער אין רוים

(רייזע-נאָטיצען)

פון ב. צ. גאָלדבערג

דרײַ זענען זיי געווען אַמאָל, — טיטוס, ייד און פליג. פון טיטוס'ן איז געבליבן בלויז דער אַלטער „אָפּגעקראָכענער" טויער; אָבער ייד און פליג זענען נאָך דאָ, און זיי זשומען אַרום איבער'ן רוימישן פאָרום און בײַ טיטוס'עס טויער.

איך האָב געזען טיטוס'עס טויער אין רוים, מיט וועלכן ער האָט געפּייערט זײַן זיג איבער יהודה, מיט אַכטצען הונדערט און צוויי און פופציג יאָהר צוריק.

ער שטעהט אויפ'ן פאָרום, דער סאַמע פאַראָדנעם פּלאַץ פון דעם אַלטן רוים, און פונקט ענטקעגן דעם קאָליסעאום, דעם פערגניגונגס-אָרט פון די צעזאַרס. אין קאָליסעאום האָבן מיר אויך אַ שטיקעל חלק, — דרײַסיק טויזנט יודישע שקלאַפן האָבן איהם אויפגעבויט, און צווישען די קריסטען, וואָס מען האָט דאָרט געוואָרפען פאַר די חיות, האָבן זיך געפונען אַ היבש ביסעל יודען אויך.

אַ לאַטײַנישע אויפשריפט דערצעהלט, אַז דער טויער איז געווידמעט צו וועספּאַסיאַנ'ען, וועלכער האָט רעגירט איבער רוים בײַם צווייטן חורבן.

אויף טיטוס'עס טויער שטעהט אויסגעקריצט, אין אַ באַרעליעף אַ פּראָצעסיע פון שקלאַפן, פון בית-המקדש אַרויס, מיט דער מנורה און די שאָף און רינדער פאַר קרבנות.

איך האָב געזוכט אין די פּנימ'ער פון די שקלאַפן עפּעס אַן ענליכקייט צו דער יודישער ראַסע, אָבער זייערע נעזער זענען אָפּגעריבן און די מיילער צעשלאָגן פון הונדערטער יאָהרען רעגן און ווינט, האָב איך גאָרנישט בעמערקט.

נאָר עפּעס אַ פליגעלע. — איך ווייס נישט פון וואַנען, — האָט זיך געדרעהט אַרום טיטוס'עס טויער, פון טויער צו מיר, פון מיר צום טויער. איז דאָס אַקאָרשט נישט אַן אור-אייניקעל פון דער אַמאָליגער פליגעלע, וואָס האָט זיך אַרײַנגעכאַפּט בײַ טיטוס'ען אין אויער אַרײַן, צו נעמען נקמה פון איהם פאַר'ן חורבן בית-המקדש? אָט דווקא די קליינע פליגעלע האָט נקמה גענומען פון גרויסע, שטאַרקע, מעכטיגען, צעזאַר-זון און צעזאַר-טיטוס!

— געה צוריק אין דײַן רוה אַרײַן! — האָב איך געזאָגט צו דער פליג; אָבער זי האָט נישט אָפּגעטראָטן.

אַ צעהן מינוט פון טיטוס'עס טויער שטעהט די יודישע שול פון רוים, — אַ גרויסע, מאָדערנע געביידע, וואָס פערנעמט באַלד אַ סקווער, אויף אַ שעהנער גאַס, האַרט אויף רוים'ס היסטאָרישען טײַך.

די שול פון רוים איז איינע פון די שעהנסטע סינאַגאָגען אין מערב-אייראָפּאַ.

— און מען דאַווענט דאָ אויך? — האָב איך געפרעגט דעם חזן פון שול, וואָס טראָגט דעם איטאַליענישען נאָמען לאַזאַראָ סופינאָ.

— אַוודאי דאַווענט מען דאָ, — ענטפערט ער, — אינדערוואָכען נישט אַזוי פיל, אָבער שבת — נישקשה.

— וויפיל יודען קומען דאַווענען שבת?

— אַרום פיר-פינף הונדערט.

— און וויפיל יודען זענען איבעראַנצען דאָ אין רוים?

— אַרום פופצעהן טויזענד, אַ פערטעל פון אַלע יודען אין איטאַליע.

— און אַ שול פאַר קינדער האָט איהר?

— אַ תלמוד-תורה.

— וויפיל קינדער לערנען אין דער תלמוד-תורה?

— נישט קיין סך, — ענטפערט ער אומעטיג.

— דאָך, וויפיל?

— אַ פיר הונדערט.

ער טוט אָן אַ פערשמאָלצען רעקעל און פיהרט מיך ווײַזען די יודישע געטאָ פון רוים. זי ליגט גלײַך הינטער דער שול, סך-הכל עטליכע גאַסען.

— און דאָס איז די גאַנצע געטאָ אייער'ע?

— דאָס גאָר, — מאַכט ער — די איבעריגע וואוינען צוואָרפען איבער דער שטאָט. די איבעריגע זענען רײַך; רײַכע יודען וואוינען צווישען גויים.

און ער דערצעהלט מיר זײַן לעבענס-געשיכטע: זײַן טאַטע איז געווען אַ שמש אין דער שול און ער האָט געלערנט אויף חזן טאַקע דאָ, אין רוים, — זיי זענען שוין אין רוים הונדערטער יאָהרען.

— אָבער מיר זענען גוטע יודען, — זאָגט ער מיר אויף פראַנצויזיש, און גיט צו אויף העברעאיש, — אני מדבר עברית.

די יודען פּראָוואָצירען אַליין, אַז מען זאָל זיי שלאָגען...

דאַנציג (יט"א) דער דאַנציגער סענאַט האָט אויף אַ פּראָטעסט-נאָטע פון פּוילישען גענעראַל-קאָמיסאַר וועגען אַן איבערפאַל פון היטלעראַווצעס אויף אַ פּוילישען ייד געענטפערט, אַז דער איבערפאַלענער האָט... פּראָוואָצירט די היטלער'ייס, אַז זיי זאָלען איהם שלאָגען. ווען ער וואָלט זיך נישט געדרעהט בײַ דעם היטלערישען פייטונגס-קיאָסק, וואָלט ער נישט בעקומען געשלאָגען...

מיט אַזעלכע תירוצים בעמיהט זיך דער דאַנציגער סענאַט ריינצוואַשען די היטלעריסטען.

חלוצים פון יוגאָסלאַוויען פאָהרען קיין א"י

בעלגראַד (יט"א) נאָך אַ 10-יעהריגען איבעררײַס האָט זיך די חלוצים-בעוועגונג אין יוגאָסלאַוויען ווידער בעלעבט. די טעג איז אָפּגעפאָהרען די ערשטע חלוצים גרופּע אין דער צאָהל פון 11 פּערזאָן. די חלוצים זענען מיטגלידער פון „השומר הצעיר" און האָבן דורך זייער אָרגאַניזאַציע בעקומען פערזיכערט אַרבייט אין א"י.

געשטאָרבען אַן אַמעריקאַנער ציוניסטישע טוערין

ניו-יאָרק (יט"א) נאָך אַ שווערער קראַנקהייט איז אין עלטער פון 38 יאָהר געשטאָרבען די בעקאַנטע העברעאיסטישע טוערין און פרוי פון ציוניסטישען טוער בת-שבע וראַבעלסקי. דער קערפּער פון דער פערשטאָרבענער וועט אין הסכם מיט'ן לעצטן ווילען געבראַכט ווערען צו קבורה אין ארץ-ישראל.

וועגען דער רעגיסטראַציע פון קאַנדידאַטען

אויף מעדיצין, פאַרמאַצעווטיק און פּאָליטעכניק

וואַרשע (יט"א) די יודישע אַקאַדעמישע צענטראַלע אין וואַרשע האָט זיך געווענדעט מיט אַן אַפּעל צו אַלע קאַנדידאַטען-יודען, וועלכע פערשרײַבען זיך אויף די פאַקולטעטען מיט אַ בעגרעניצטער צאָהל צוהערער, דאָס זיי זאָלען אין אייגענעם אינטערעס און אין אינטערעס פון יודישן אַקאַדעמישען כלל זיך פּעררעגיסטרירען אין סעקרעטאַריאַט פון דער אַקאַדעמישער צענטראַלע (נייע וועלט 21) יעדען טאָג אַחוץ שבת פון 7 ביז 8 אַ זייגער אָוונט און מעלדען וועגען אָנגענומען אָדער אָפּוואַרפען זייערע ביטעס אויף די הויכשולען.

גלײַכצײַטיג פאָדערט אויף די אַקאַדעמישע צענטראַלע די יודישע אַקאַדעמיקער, וועלכע זענען נישט אָנגענומען געוואָרען אויף די פּוילישע הויכשולען און פאָהרען אַרויס צו שטודירען אין אויסלאַנד, זיי זאָלען זיך פּעררעגיסטרירען אין סעקרעטאַריאַט פון דער צענטראַלע.

„SANATO"

כירורגיש-וועכנעריז-אַנשטאַלט

אַגראַראַוואַ 10, טעל. 213-57

1-טע און 2-טע קלאַס

גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-אָבטיילונג

ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רײַטלער-סוריאַנסקאַ ד"ר מעד. וו. אײַכנער

פּרייז פון אַ געבורט

אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פּערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבער'ן קינד ד"ר מעד. י. פּאַלאַסאָוו

כירורגישע אָפּטיילונגפון ד"ר מעד. מ. קאַנטאָר.

בעקאַנטמאַכונג.

די בעוואוסטע און רענאָמירטע

קאָנקורענץ-פּערפומעריע

י. דרוכער

5 זאַוואַדזקאַ 5

טעל. 175-92

מאַכט בעקאַנט איהרע געעהרטע קונדשאַפט, אַז פון 1-טען אויגוסט ה. י. זענען די פּרייזען אויף אַלערהאַנט קאָסמעטיק ווײַטער רעדוצירט געוואָרען

עמפפעהלט דעם רײַכסטען אויסוואַהל פון די נײַעסטע פּאַריזער פּערפומען, די פײַנסטע פּודערן, טואַלעט-זייפען א. א. וו.

בעמערקונג: ענגראָסיסטען בעקומען ספּעציעלען ראַבאַט!!!

היינט און פאָלגענדע טעג!

עמאָציאָנירענדע סענסאַציאָנעל-עראָטישע דראַמע א. נ.

„דער גורל פון א דזשענטעלמען"

די הויפּט-ראָלען קרעאירען:

John Gilbert און דער אוגפּערגעסליכער „Bulba" Louis Wolheim

און די וואונדערבאַרע Anite Page

און די פּרעכטיגע Mary Prevost

אויסער פּראָגראַם: פּרעכטיגע קלאַנג-וואָכע א. נ. לויה פון פּרעזידענט דומער ווי אויך לאַנד-אַקטואַליטעטען.

אָנהויב 4.30 נאָכמ., שבת און זונטאָג 1 בייטאָג.

פּאָפּולערע פּרײַזען פון די פּלעצער. הנחה-בילעטן גילטיג אָהן בעגרענצונגען.

מען קאָן לעבען אָהן אַ קאָפּ

(סקיצע פון סאָוויעטישען לעבען)

פון א. ביעוויערסאָוו

ס'איז נאַכט. דער ווינט פּייפט אין קוימען, פּאַטשט דעם אָפּגעריסענעם לאָדען.

דער פּאָפּ אַנדרעי איוואַנאָוויטש זיצט אין זײַן געוועזענעם קאַבינעט און ביהט זיך אונטער אַ פּאָר פּילצענע שטיוועל. דער פלאַם אין דער נאַפט לאָמפּ ברענט מיט אַ שפּיץ. אויפ'ן טיש וואַלגערען זיך — אַ נאָל, אַ דראַטווע, אַ הילצערנער האַמער.

ס'איז קאַלט. בײַם פּאָפּ זענען די האָר שיטער ס'פּנים הכבוה'דיג. ער קוקט אויף דעם נישט פּערצירקעלטען לעכעל פון זײַנע גאַטקעס, רײַבט זיך די קני און ציטערט.

דער דיאַקאָן סאַמאָילאָוו, וואָס בײַם פּענסטער, קלאַפּט אויס די ווערטער, רעדט מיט אַ באַס:

— די רוסישע קאָמוניסטישע פּאַרטיי אָנערקענט נישט קיין רעליגיעזע חתונה!

דער פּאָפּ ענטפערט שטיל:

— זי אָנערקענט נישט.

דער דיאַקאָן קלאַפּט ווידער אויס די ווערטער:

— די רוסישע קאָמוניסטישע פּאַרטיי לייקענט אין גאַנצען און וואַרפט אָפּ די רעליגיע.

דער פּאָפּ שווייגט.

דעם דיאַקאָן איז אומעטיג. ער נעמט פון טיש די נאָל, ער שליידערט אַ צעטראָגענער די כאַליעווע, וואָס וואַלגער'ט זיך.

— די רוסישע קאָמוניסטישע פּאַרטיי קומט אַרויס פון מאַרקסיזם — אַ דײַטשע לער'ע, פון וואַנען אָבער דער מאַרקסיזם, ווי אַ פילאָזאָפיע, קומט אַרויס, דאָס ווייסט קיינער נישט. ווען איך וואָלט גוטען בעקאַנט מיט דער פּאָליטישער פּראָגראַם, וואָלט איך זיך אַפילו געקאָנט דערשלאָגען צו אַ קאָמיסאַר פון פאָלקס-בילדונג...

דער דיאַקאָן בייט נישט זײַן קול. ער רעדט אין איין טאָן און האַלט דעם קאָפּ אָן אַ זייט, אין ווינקעל, וואו עס איז טונקעל, שטעהט אַ גרויסער פּערמאַכטער קופערט, אויפ'ן קופערט — פיר שייטלעך האָלץ און דעם פּאָפּ'ס אַן אַלט היטעל. אַנדרעי איוואַנאָוויטש נעמט בײַם דיאַקאָן די נאָל, הויבט אָן אַ געוודרעטער אויף די לינקע ברעם:

— וואָס שליידערט איהר די כאַליעווע?

— ווײַל ס'איז פּאַסקודנע אויפ'ן האַרץ!

— פּאַרוואָס?

— דאָס איז שוין נישט אייער עסק.

— איהר טרינקט צופיל!

— דאָס איז אויך נישט אייער עסק. כ'בעט אײַך מיך נישט צו לערנען.

ס'קומט אַרײַן דעם פּאָפּס ווײַב ראַיסאַ, מיט אויפגעשטעלטע אַקסלען, אין די אויגען — טרויער, דאָס ציצען טיכעל פאָהרט בײַ איהר אַראָפּ פון קאָפּ. בײַם טיש, לעבען דער נאַפט-לאָמפּ, קוקט זי לאַנג אויף איהרע צענומענע דלאָניעס. דער דיאַקאָן פערלייגט אויף דער ברוסט די הענט, ער זענען איצט איבעריג, און אַן אַנגעכמורעטער, אַ פינסטערער, קוקט ער אויף ראַיסאַן מיט הונגעריגע אויגען.

— און וואָס, אַז איך וועל זי אָפּשלאָגען בײַם פּאָפּ? די רוסישע קאָמוניסטישע פּאַרטיי אָנערקענט נישט קיין רעליגיעזע חתונה...

די געדאַנקען בײַם דיאַקאָן יאָגען זיך אָהן אַ סדר, לויפען איבער אַ נישט אויסגעפּאַדרענעם וועג, פּערקריכען אָן אַ זייט. ער אָטעמט שווער. יאָ, ער איז גאָר קיין דיאַקאָן נישט, ער איז עס קיינמאָל נישט געווען. ער טראָגט נאָר קליידער פון אַ דיאַקאָן. ער וועט אַראָפּוואַרפען פון זיך די אומגעלומפּערטע קאַפּאָטע, וואָס באַמבלט זיך צווישען די פיס. ער וועט אָנטאָן אַ ייִדען העמד מיט אַן אויסגעניי'טען קאָלנער, וועט זיך אָנהענגען אין דער זייט אַ קינזשאַל מיט אַ רעוואָלווער — און דעמאָלט וועט דיאַקאָן סאַמאָילאָוו ווערען אַ מעררדער, אַ באַנדיט, אַ סטענקאַ ראַזין, אַ פּוגאַטשאָוו, אַ סאָציאַליסט-רעוואָלוציאָנער, און „ס'טאַטעלע" אַנדרעי איוואַנאָוויטש — עפּעס אַ סעניגעל פון אַ חרוב געוואָרענער מלווכה'לע און ראַיסאַ מיכאַילאָוונאַ — אַ קעניגין פון אַ מעשה'לע. דער דיאַקאָן וועט זי אַ כאַפּ טאָן, וועט זי לייכט אַריבערוואַרפען איבער די פּלייצעס און אַוועקטראָגן.

— וואוהין?

דערוויַיל ווייסט ער אַליין נישט.

דער ווינט רייסט.

דער אָפּגעריסענער לאָדען קלאַפּט.

דער דיאַקאָן שמייכעלט, נעמט ראַיסאַן בײַ אַ האַנט:

— מאַמעלע, אָנערקענט איהר אַ נאַטירליך בעגער פון זיך פערמדען מאַנספּיל צו אַ פרעמדער פרוי?

די נאָל ציטערט בײַם פּאָפּ אין דער האַנט, די דראַטווע פּלאָנטער'ט זיך.

— דיאַקאָן, געהט שלאָפען!

— מיט וועמען?

דער פּאָפּ וואַרפט נערוועז מיט'ן קאָפּ, די כאַליעווע פאַלט פון דער קאַפּיטע אויפ'ן דיל, דער דיאַקאָן צעקנייטשט די קאַפּאָטע, דעם קאַפּטאַן, שטעלט אַרויס דעם לינקען פוס.

— די פרוי האָט ליב זיך אָנצוטאָן, ווען זי איז אַליין, ווי נאָך ווען דער אייגענער מאַן איז דערבײַ? איך מאַך נישט קיין שטיק, דער אַנגען — אַ נאַטירליך בעגער פון אַ פרעמדען מאַנספּיל צו אַ פרעמדער פרוי, אַפילו צו אײַך, מאַמעלע.

— וואוהין ציהסטו — פרעגט דער פּאָפּ — און צו וואָס?

— מען דאַרף אָפּפרישען ס'אייגענע בלוט.

— איהר ווילט זיך שלאָגען? איך וועל צעקוועטשען!

ער בלײַבט שטעהן אין דער טיר, רופט ראַיסאַ'ן מיט אַ פינגער:

— קיס-קיס-קיס!

דער פּאָפּ כאַפּט די נאָל, וויל דעם דיאַקאָן דערשטעכען אויפ'ן אָרט. דער דיאַקאָן שטעלט אויס אַ לאַנגען פוס אין אַ לעדערנעם שטיוועל. דער פּאָפּ בלײַבט שטעהן פאַר'ן אויסגעשטעלטען פוס, ווי פאַר אַ פעסטונג, האַלט אין דער האַנט, כאָר אַ פעסטונג די נאָל, ווי אַן אויסגעבויגענע שפּיז. אַליין איז ער אַ קליינער, אַ שוואַכער, האָט זיך קיינמאָל נישט געשלאָגען. וואָס קאָן מען איהם טון, דעם דיאַקאָן, מיט אַ שוסטער נאָל?

ראַיסאַ שטעלט זיך אוועק צווישען ביידע, ווי אַ דין ווענטעל. אַ בעליידיגטע זאָגט זי צום דיאַקאָן, וואָס שמייכעלט:

— ניקאָלאַי כריסטאָפיטש, נעמט אַוועק אייער פוס.

— כ'קען נישט.

— וואָס הייסט איהר קענט נישט?

— ווײַל ער, אייער מאַן, וועט מיך קוילען. וואָס בין איך שולדיג, אַז מײַן פּנים געפעלט ווײַבער, פערהייראַטע ווײַבער? אויסער אַלעם, בין איך מעהר קיין דיאַקאָן נישט, פון הײַנטיגען אָוונט אויס דיאַקאָן.

— וואָס דען זײַט איהר?

— דערווייל ווייס איך אַליין נישט.

— טאַ געהט!

דער ווינט פּייפט אין קוימען, רײַסט דעם לאָדען. די נאַכט איז פול מיט שטערן און הינטער די פיס — שניי. אין אַ פערשנייטען ים, איבער ווײַסע בערגלעך רײַסט זיך דער דיאַקאָן, שפּאַרט דעם ווינט מיט זײַן ברוסט. ער האַלט נישט אויס, פאַלט, שאַרט דעם קאָלטען, ווישט שניי מיט די בלויזע הענט. ער קריכט אויף אַלע פיר, זוכט לאַנג זײַן היטעל, וואָס איז אַראָפּגעפאַלען. ווי ער געפינט ס'היטעל, זוכט ער זײַן פערלוירענעם קאָפּ. דער קאָפּ איז מעהר נישטאָ — די ים-כוואַליעס האָבן אָפּגעריסען דעם קאָפּ, איהם אַוועקגעטראָגען, און דער דיאַקאָן זיצט אין שניי און וויל אַלץ דערגעהען:

— האָט ער אַמאָל געהאַט אַ קאָפּ?

— געהאַט.

— און אַז ער וועט מעהר דעם קאָפּ נישט געפינען?

— מען קאָן לעבען אָהן אַ קאָפּ.

— מען קאָן?

— מען קאָן. מע דאַרף נאָר וויסען די פּאָליטישע פּראָגראַם, פון וואַנען דער מאַרקסיזם, ווי אַ געוויסע פילאָזאָפיע, קומט אַרויס, ווייסט קיינער...

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

פון האנדעלס-געריכט

אין יולי ד. י. איז דער פירמע „יעקב גאלד־בערג און פנחס היימאן", פארבעריי און מערצעריי־זעריי פון אלעקסאנדער, פערפעטליכט געווארען אנ'אופאדלאשטש. מענדעל גאלדבערג האט ארייג־געטראגען א פראטעסט, אנוויזענדיג, אז ער האט מיט דער פירמע קיין שום שייכות נישט, ער האט נאר זשירירט פאר זיין זוהן יעקב א טייל וועקס־לען, וועלכע ווערען פעליג ערשט אין יאהר 1935. דאס געריכט האט זיינער צייט בעשלאסען, ארויסצו־רופען עדות. אויף דער צד שכנגד שטעלט צו עדות, אז מענדעל גאלדבערג איז יא א שותף.

אויף דער לעצטער זיצונג, האט דאס געריכט בעשלאסען, ארויסצורופען עדות פון בײדע צדדים.

* * *

דער פירמע „שלמה שאפיאן", לעדער־סוחר (נאוואמיעסקא 4), האט דאס געריכט אפגעזאגט דעם פון איהר פארגעלעגטען רעגולאציע־פארשלאג. געגען דער דעציזיע, האט די פירמע אפגעגע־בען אנ'אפעלאציע צום אפעלאציע־געריכט אין ווארשא.

דער ענין וועט די טעג בעטראכט ווערען דורכ'ן ווארשאווער אפעלאציע־געריכט.

* * *

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האט אלעקסאנדער בענגש, זאקען־פאבריקאנט אין אלעקסאנדער, פארגעלעגט די בעלי־חובות 20 פראצ. אויסצוצאהלען אין 4 האלב־יעהרליכע ראטעס.

צו דער אופאדלאשטש־מאסע האבען זיך דאן געווענדעט 16 בעלי־חובות מיט א פראטעסט, מחמת זיי האבען זיך פערשפעטיגט מיט'ן אנמעלדען די פרעטענזיעס.

דאס געריכט האט, נישט קוקענדיג דערויף, דעם אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

די געפאלענע פירמע „גוסטאוו פרייס", מעכא־נישע וועבעריי — בעזיצער אין פאביאניץ, איז בע־שולדיגט געווארען, אז דאס פערפאכטען די פאב־ריק איז א פיקציע, און אין דער אמת'ן, איז ער ווייטער דער בעל־הבית פון דער פאבריק. איינער פון די קרעדיטארען, די פירמע „איגניס" האט דער־רום פערלאנגט, איינצוזעצען פרייס'ן אין ארעסט. דאס געריכט האט די ביטע פון דער פירמע „איגניס" אפגעווארפען.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע שמעון מלאטקיעוויטש (שיענקעוויטש 56) האט דאס געריכט בעשטימט א נייעם טערמין אויף צו רופען א קרעדיטארען־פערזאמלונג.

אונטער'ן אויסרייד פון קויפען

האבען זיי צוגעכאפט א בייטעל מיט 1500 זל.

(2) צו אברהם מיכאלאוויטשען אין געשעפט (אויף נאוואמיעסקא 10) זענען ועהרעכטען אריין 2 יודישע יונגעלייט אין דער עלטער, אומגעפעהר פון 24 ביז 26 יאהר, אונטער'ן כלומרשטען אויס־רייד, אז זיי ווילען קויפען מענער און פרויען־וועש.

האט מען זיי געוויזען סחורה, און זיי האבען געקליבען...

זיי האבען נישט געקאנט דערקלויבען און דערקלערט, אז זיי גייען אויף א וויל ארויס, און אז זיי וועלען באלד מיטברענגען דעם אייגענטלי־כען קונה אויף די סחורה, ווייל אליין קאנען זיי זיך נישט דעצידירען, וואס און ווי....

אינ'ם געוועלב איז ענטשטאנען א חשד, אז זיי זענען גנבים, האט מען נאכקאנטראלירט די שאכט־לעך מיט'ן וועש און ס'איז געווען אלץ אין ארדנונג. האט מען זיך גע'חידוש'ט בלויז...

מיט'ן חידוש'ן אליין האט זיך עס אבער נישט געענדיגט, ווארום מיט א האלבע שעה שפעטער האט מען זיך געכאפט, אז די צוויי בחורים האבען אוועקגע'גנב'עט א האנד־בייטעל מיט 1500 זל. ביי דער קונה'טע פרוי רוביננעק, וועלכע האט אין דערזעלבער צייט איינגעהאנדעלט פאר זיך וועש.

לויט, ווי מען משל'ט זיי אפ, זענען די 2 יונגען אלטע בעקאנטע פון דער פאליציי.

דער אלטער פאוואסטאניעז קאשטאן

האט זיך אוועקגעזעצט א פערחלשטער אויף די טרעפען פון „גראנד-האטעל"

(2) מיט עטליכע וואכען צוריק האט מען אין לאדז א סך גערעדט וועגען דעם 95 יאהריגען הערשליק קאשטאן, דעם איינוואוינער פון דארף קזשעשאוו, הינטער וויעלון, וועלכער האט אין 1863 אנטיילגענומען אין דער „פאוואסטאניע", און אפילו דערגרייכט די מדרגה פון אנ'אפיציר.

נאך דער „פאוואסטאניע" איז ער ענטלאפען קיין אויסלאנד, פון וואנען ער איז געקומען מיט א בעשייניגונג פון א בערלינער דאקטאר, אז ער איז בעת מעשה געווען אין בערלין..

די דאזיגע בעשייניגונג האט איהם אפגערא־טעוועט פון א זיכערען טויט.

אין שייכות דערמיט איז ער בשעתו אויפגע־נומען געווארען אין בעלוועדער דורכ'ן מארשאל פילסודסקי, און איהם איז בעשטימט געווארען א וועטעראן-רענטע.

די אונטערשטיצונג האט ער אבער דערוויל נישט בעקומען און נעכטען האט מען איהם געטרא־פען א פערחלשטען אויף די טרעפען פון „גראנד-האטעל", פונוואנען מ'האט איהם מיט אנ'עסקאר־טע אפגעפיהרט אין קזשעשאוו.

ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזען איז ער עס געקומען קיין לאדז צו זיינע ארימע קרובים נאך שטיצע...

טראמוואי-דירעקציע

נוצט אויס די אלטע בילעטען-זאפאסען

(2) מחמת דעם, וואס עס זענען אויסגע־געבליבען א סך אלטע טראמוואי בילעטען פון די פריהמארגען-און אווענד-קורסען, ווערען זיי איצט אויסגענוצט אלס פשוט'ע בילעטען צו 25 גראשען, און אז זיי וועלען איננאנצען אויסגעבראכט ווע־רען, וועלען גלאז ווערען אין קורס נייע סערי־יעס.

פון פאשארניע-בעזיצער-פעראיין

די טעג איז פארגעקומען אויף פילסודסקיעגא 35, די גרינדונגס-פערזאמלונג פון פאשארניע־בעזיצער-פעראיין. נאכ'ן אפגעבען דעם בעריכט פון דער טעטיגקייט, איז געוועהלט געווארען א פערוואלטונג: ה"ה י. זענדעל — פרעזעס, מ. ל. ביענזעל, ר. פעדערמאן, ש. גלאנץ, מ. פרידמאן. קאנדידאטען: ש. וואלבערג, נ. שאנטייל. אין דער רעווידיר-קאמיסיע: ה' העניך קופערמינץ, ב. מידלארוש.

פון דער טוך און מאדע-ווארען פאבריק יוזעף פרענקעל, ביליג

די טוך-פאבריק יוזעף פרענקעל אין ביליג. האט אין לאדז פיעטרקאווער 27 איהר פיליע, וואס איז פערזעהען צום הערבסט און ווינטער־סעזאן מיט א רייכען אויסוואהל פון איהרע פיינ־סטע קאמגארן-סחורות אין אלע פארבען, זאווי קרעפע.

דער פאבריקס-לאגער פערקויפט אלע סחורות צו גענויע פאבריקס-פרייזען.

א דיסציפלינארישע אויספארשונג

געגען דעם וועטערינאר-דאקטער פונ'ם שטאטישען שחט-הויז

(2) בשעתו איז געלאזט געווארען א קלאגע, אז דער הויפט־דאקטאר פונ'ם שטאטישען שחט־הויז, וועטערינאר־דאקטאר סטאניסלאוו גאזשדזשיק, האט בעקומענדיג פון מאגיסטראט א פענסיע פארן האבען א סאניטאר־השגחה איבער'ן שטאטישען שחט הויז, אויך גענומען בעזונדער א פענסיע — 600 זל. א חודש — פאר'ן אכטונג געבען אויף די עטליכע פערד, וועלכען דער מאגיסטראט האלט אויף (לייען בפירוש „פערד", און מיין נישט עפעס אנדערש)..

מחמת דעם, וואס דאס אכטונג געבען אויף די פערד האט אויסגעמאכט א סך מעהר, ווי דיזעלבע פערד זענען ווערט געווען, און אויך צו־ליב דעם, וואס ד"ר גאזשדזשיק האט נישט גע־האט קיין רעכט צו נעהמען די צווייטע פענסיע, ווערט דעם 23. ד. ח. געגען איהם פערפיהרט א דיסציפלינאר־אויספארשונג.

געגען אויפגעצוואונגענע „צענניקעס"

(2) היינט, 4 בייטאג ווערט אין לאקאל פון פוילישען סוחרים־ און פאבריקאנטען־פעראיין, אנ־דזשעיא 34, פארקומען א פערזאמלונג מיט'ן אנ־טייל פון אנדערע סוחרישע אינסטיטוציעס אין לאדז, בכדי אויסצוארבייטען בעשלוסען בנוגע דעם גע־צוואונגענעם אופן פון אויסשטעלען צענניקעס, וואס זענען אויסגעארבייט דורך דער לאדזער סטאראסט־ווע.

די סוחרים טרעטען אויף ארויס געגען דעם ארויסשטעלען די פרייזען אויף יעדער ארטיקעל, וואס ווערט פערקויפט אין דעטייל־געוועלבער.

מ'האט נאר אלץ חשק אויף אפטרעט-געלט

(2) לויט ווי מ'איז אינפארמירט אונז פון די לא־קאטארען־פעראיינען, האט זיך איצט, נאכ'ן זומער־סעזאן, געמאכט א שטיקעל אויפלעבונג אין דער „דירות־בראנזשע".

דערוויל פוילט מען זיך אבער נישט, (נישט געקוקט, וואס א סך דירות פוסטעווען) און מ'פאַ־דערט גרויסע סומען אפטרעט־געלד.

פאר א קליין דירה'לע, למשל, פון א צימער מיט א קיך, האט מען א כוח צו פאדערען פון 500 ביז 1000 זל. „אדסטעפנעגא", און אין די פרייזען פונ'ם דירה־געלד גופא זשאלעוועט מען אויך נישט קיין זאלץ און פעפער....

די לאקאטארען־פעראיינען פאדערען דעריבער אויף זייערע מיטגלידער, אז אין אלע אזעלכע פאַ־לען זאלען זיי זיך ווענדען אין זייער פעראיין, אדער דירעקט צו דער פאליציי.

אורלויבען איז דער פאליציי

ענדערונגען אויף די פאסטענס

(2) דער לייטער פון 10־טען קאמיסאריאט, דער קאמיסאר סטופינסקי איז גענומען אוועקגעפאה־רען אין אורלויב. נאך זיין צוריקקעהר וועט ער ווערען פערטרעטער פון פאליציי־קאמענדאנט אין קאניגער קרייז.

דער לייטער פון 14־טען קאמיסאריאט, גע־הילפס־קאמיסאר פריידריכאווסקי, איז איבערגעטרא־גען געווארען אויף אנ'עהנליכען פאסטען אין קאוועל.

פון זיין אורלויב האט זיך נעכטען צוריקגע־קעהרט דער קאמענדאנט פון דער פוסגייער־שער רעזערוו־פאליציי, געהילפס־קאמיסאר בראניסלאוו ליפסקי. דער געהילפס־קאמיסאר האנקע, וועלכער האט איהם פערטראטען האט צוריק איבערגענומען די לייטונג פון 11. קאמיסאריאט.

עס האבען זיך אויך צוריקגעקעהרט פון אור־לויב: דער לייטער פון ערשטען קאמיסאריאט, יוזעף פאדביעשיבסקי, און דער לייטער פון צווייטען קאמיסאריאט, יוזעף קורזשאווינסקי.

Dr. med. G. Gersztajn

ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

TRAUGUTTA 12, tel. 175·10

נעמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אווענד. 5219

זונטאג

יז

18

אלול תרצ"ב

סעפטעמבער

זון-אויפגאנג 5.51

זון-אונטערגאנג 5.49

רעגיסטראציע פון יאהר-גאנג 1914

מארגען, מאנטאג, ד. 19 סעפט. דארפען זיך שטעלען צו דער רעגיסטראציע יונגעלייט פונ'ם יאהרגאנג 1914 וואס וואוינען אויפן שטח פון 4-טען קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די ליטערעס:

H Ch I J K L Ł

און די, וואס וואוינען אין 11-טן קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די ליטערעס:

K L Ł M N O P

איבערמארגען, דינסטאג, פון 4 קאמיסאריאט:

M N O P R S

און פון 11 קאמיסאריאט:

R S Sz T U W Z Ż

מ'דארף מיט זיך מיטברענגען אלע נויטיגע דאקומענטען.

מלוכה'שע אונטערשטיצונגען פאר ארבייטסלאזע

דאנערשטאג, דעם 22 ד. ח. הויבט זיך אן די אויסצאהלונג פון דרינגענדע אונטערשטיצונגען פאר ארבייטסלאזע:

דאנערשטאג, דעם 22 סעפטעמבער

A B C D E F G H I J K L Ł

פרייטאג, דעם 23 סעפטעמבער

M N O P R S T U W Z Ż

פערזענליכעס

דאקטאר א. סאלאוויטשיק איז צוריקבעקו־מען פון אורלויב.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייגאכט דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (ציגעל-גאס 12), מ. בארטא־שעווסקי (פיעטרקאווער 95), י. קלופטא (קאנטנע 54), ל. טשינסקי (ראקיטשינער 53).

אויספאדערונגען פון א"י

עס זענען אנגעקומען ערלויבנישען אויף צו פאהרען קיין ארץ-ישראל פאר פרוי וויינרייך הדסה, וודאווינסקא ראזא, אברהם און פנחס.

די דערמאנטע פערזאנען דארפען זיך ווענ־דען אין פאלעסטינא-אמט (שרודמיעיסקא 29), כדי צו ערלעדיגען די רייזע-פארמאליטעטען.

אלמנות און יתומים

נאך די געפאלענע אין דער וועלט-מלחמה

(2) לעצטענס זענען די אלמנות און יתומים נאך די געפאלענע אין וועלט-קריג ארויס פונ'ם אינוואלידען-פערבאנד און געגרינדעט אין לאדז א זעלבסטשטענדיגען פעראיין א. נ. „פעראיין פון אלמנות און יתומים נאך די געפאלענע אין קריג" אויף אנדזשעיע 44.

די סיבה איז, וואס דער אינוואלידען-פער־באנד האט אין דער ערשטער רייה געשיצט די אינטערעסען פון די אינוואלידען אין דער הינזיכט פון בעקומען פאסטענס, קאנצעסיעס א. א. וו.

די נייע ארגאניזאציע האט שוין אנגעהויבען א לעבהאפטע טעטיגקייט.

לאדזער יודיש קאמעראל-טעאטער

אלעי 1 מאי 2

גרויסע טעאטער-אטראקציע!

פון די פעראייניגטע קינסטלער-ענסאמבלען פון לאדזער טעאטער „סקאלא" מיט'ן אנטייל פון שמואל לאנדוי, חבל בוזגאן און די ליבלינגען פון לאדזער קליין-קונסט-טעאטער „אררט" ש. גאלדשטיין, מ. פולאווער. י. שומאכער.

פרייזען פון 50 גר. ביז 1.80

2 גראנדיעזע פארשטעלונגען פאר איין בילעט 2

מעלאדראמע, קאמעדיע און רעוויע אין איין אוונד.

היינט, זונטאג, 9 אוונד לעצטע געזעגענונגס-פארשטעלונג

2 פרעמיערעס פאר איין בילעט

1) בלוט פאר בלוט 2) הוליעט יודעלעך

מעלאדראמע אין 3 אק. פון קאברין

לעבעדיגע רעווי פון דער „אררט"-כאליאסטרע, פאפולערסטע לאדזער פארשוינען. ווער? ווער? א קראנץ פון די שענסטע „אררט"-פערל. לאדזער פערזענליכקייטען. הויף-טיפען. אויפ'ן צימבל. אונזער פעראייניגטער ענסאמבל: מאיר אייזענבערג, חבל בוזגאן, חנה ביאלקאוויטש, שבתי בליאכער, ישראל ביאלקאוויטש, שמואל גאלדשטיין, קלמן גוטמאן, שמואל לאנדוי, משה פולאווער, דארא רובינא, רבקה שילער, ישראל שומאכער.

מוזיק אונטער דער לייטונג פון ש. בייגעלמאן. אדמינ.: י. ביאלקאוויטש.

נאר 1 מאל
אין דעם סעזאָן

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"
פערבאנד־טרופע פון א. א. פ. אין פוילן. — אנפיהרונג: א. בעזמאן.

היינט, זונטאג
דעם 18־טען, 9 אווענד

גאנץ לאדז וועט האבען צו געדענקען דעם אינטערעסאנטען אווענד!
2 גראנדיעזע פארשטעלונגען 2 אין איין אווענד פאר איין בילעט!
1) די גלענצענדע אפערעטען־שוישפילערין

מרים קאראלאווא „ריקע פון יאמייקע"

אין איהר לעצטע אטראקציאנס־פרעמיערע
אייראפעאישע אפערעטע מיט 25 נומערן געזאנג און טענץ מיט מרים קאראלאווא אלס „נעגער־מיידל". 2) גרויסע קאנצערט־אפטיילונג — דעפילאדע פון די בעסטע יודישע און פוילישע ארטיסטען: דער בעריהמטער טראגי־קאמיקער שלמה קוטנער, דער פרעמיער פון „סקאלא" חבל בוזגאז, די בעליבטע ארטיסטין רובינא, בעקאנטער כאראקטער־קאמיקער ישעי' צווילליך, ארטיסט פון ווילנער טרופּע נחום מעלביק, די ליבלינגע פון „אררט" גאלדשטיין, פולאווער, שומאכער
די ליבלינגע פון פוילישען רעווי־טעאטער „נאנג" אידא ערוועסט, וול. סאדאווסקי. ה. ווראבלעווסקי. דירעקטאר פון פאפולערן־טעאטער ארטיסט יוזעה פילארסקי.
ואחרון אחרון חביב! די ליבלינגע פון פילהארמאניע מרים קאראלאווא. וו. קאמבאראוו אין זייער שלאגער־רעפּערטואר. קאנפעראנסיע: אדאלף מעפנער.
פאספארטו נישט גילטיג. פרייזען נישט געהעכערט.

במקום וויעלינסקי — קוק

(2) אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט איז בעשלאסען געווארען צו דעלעגירען אין קאמיטעט פון קאנאליזאציע־בוי, אויפ'ן ארט פוב'ם וויצע־פרעזידענט ע. וויעלינסקי, דעם לאווניק לודוויק קוק.

פיראנקעס — אויך סחורה

(2) פונ'ם בוידעם אויף פאמארסקא 7 האט מען ארויסגע'גנב'עט 8 טיולענע פיראנקעס און איין טישטוך אין דעם ווערט פון 1500 זלאטעס.

די ריטואלע פארשריפטען

ווערען ווי אמגעוויעסטען אפגעהיטען ביים פאב־ריצירען שפייז־פעטס „צ ע ר ע ס". דאס 100 פראצענטיגע קאקאס־פעטס ווערט אויסגעארבייט אונטער דער זארגפעלטיגער אויפזיכט פון הרב שמחה פרענקעל פון סקאווינא און קען גענוצט ווערען אפילו למהדרין מן המהדרין.

געגנב'עט א רעוואלווער

(2) ביי איינעם מיעטשיסלאוו מיעלטשארסקי (ווראבלא 26) האט מען אויף דעם באלוטער פלאץ פון דער הינטערשטער הויזען־קעשענע ארויסגע'גנב'עט א מויזער־רעוואלווער, נומער 36392 צוזאמען מיט אנגעלאדענע 5 קוילען.

דערוויל האט מען דעם גנב נאך נישט געפונען.

טעקסטילארבעטער פון ז.ז.פ. וועגן דער איצטיגער סיטואציע

(2) היינט וועט פארקומען אינ'ם דרוקער־פעראיין, נאווראט 29 א פערזאמלונג פון טעקסטיל־ארבעטער, וואס זענען ארגאניזירט אין ז.ז.פ. מיט׳ן אנטייל פון דעפ. יאנקאווסקי.

אויפ׳ן סדר היום: „די איצטיגע סיטואציע אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע אין שייכות מיט דער כוואליע פון לוין־רעדוקציעס".

געענדיגט דער שטרייק אין דער פירמע „אלארט, רוסא און קאמפ".

(2) אין משך פון דעם נעכטיגען טאג האט זיך געענדיגט דער לעצטער שטרייק פון דער לאנגער שורה שטרייקען אין דער לעצטער צייט, וואס זענען אויסגעבראכען אין שייכות מיט דער לוין־רעדוקציע.

די ארבייטער פון דער פירמע „אלארט, רוסא און קאמפ." זענען איינגעגאנגען אויף דער 15 פראצענטיגער לוין־רעדוקציע. און פון מארגען אן הויבט שוין די פאבריק אן צו ארבייטען.

אין דער פאבריק פון „פאל דעסירמאן" האט מען שוין געארבייט עהערגעכטען.

כוליגאנעריי אין לאדז

(2) די גאסען: רוזשאנא, זעגלינא און פשעכאדניא זענען ביינאכט נישט בעלויכטען, און דאס ברענגט דערצו, אז טאג־איין־טאג־אויס בושעווען דארט פערשידענע לאבוזעס און פערברעכער.

אזוי האבען עטליכע כוליגאנעס נעכטען בעפאלען רוזשאנא 17 א פרוי, וואס איז א זייגערעכט אין אווענט געגאנגען פרידליך א היים...

זיי האבען זי פערשלעפט אין א נאהענטען פעלדעל, און פאדערענדיג פון איהר געלד, האבען זיי זי מורא'דיג צושלאגען.

גראד איז איהר ענטקעגענגעגאנגען איהר מאן. ווועלכער האט אנגעטראפען אויף דער סצענע, ווי מ'קאטעוועט זיין ווייב, האט ער ארויסגעכאפט א סטראשאק און עטליכע מאל אויסגעשאסען.

די כוליגאנעס זענען ענטלאפען און דערוויל האט מען זיי נישט געכאפט.

PRYWATNE POGOTOWIE LEKARSKIE
TEL. 12-333 ZIELONA № 6.
Szybka pomoc lekarska.–PRZEWÓZ CHORYCH

א גרויסע גנבה ביי הערמאן פאוסט אין פאביאניץ

(פ) הייינטיגע נאכט איז אווענד אין אין דער גרויסער וואוינונג פון הערמאן פאוסט אין פאביאניץ (ווארשאווסקא 6) בעגאנגען געווארען א גרויסע איינברוך־גנבה.

אלע 12 צימערן זענען בערויבט געווארען און אויך די אייזערנע קאסע איז איינגעבראכען פון איהר זענען בעלם געווארען, אלץ, וואס האט זיך אינעווייניג געפונען.

הערמאן פאוסט איז איצט אין קריניץ, וואו מ'האט איהם צו־וויסען געגעבען וועגן דער גנבה, און ביז ער וועט צוריקקומען איז אונמעגליך אפצושאצען, ווי גרויס דער היזק איז.

פאליטישער פראצעס

(2) נעכטען זענען געשטאנען פאר'ן קרייז־געריכט אלס בעשולדיגטע אין קאמוניסטישער טעטיגקייט די דריי 17־יעהריגע בחורים: וואלף סאלאמאנאוויטש, זיסקינד טייטעלבוים, און זעליג סקארעצקי.

די ערשטע האבען בעקומען צו א יאהר זיצען און אויף צוויי יאהר פערלירען די רעכט, און דער לעצטער איז געווארען פרייגעשפראכען.

ארויסגע'גנב'עט 23 פעסער

(2) אין דער קאנצעלאריע פון גמינע־אמט אין דעם שטעטעל מענקא, שעראדזער קרייז, האבען זיך אריינגעקראגען גנבים, און ארויסגעגנבעט 95 זל. במזומן און 23 פאספארטען־בלאנקעטען פון דער סעריע „א".

די גנבים האט מען נאך דערוויל נישט געכאפט.

דאס גרעסטע געווינס אין לאדז

25.000 זל. אויף נומער 53,676

זאווי א סך אנד. געווינסען 5000 זל., 3000 זל., 2000 זל. א.ז.וו. זענען געפאלען ביי אונז!

מיר עמפפעהלען ווייטער אונזערע גליקליכע לאסען!
די גרעסטע אויף לאדזער וואיעוואדזטווע קאלעקטור

ס. יאטקא,

פיעטריקאווער 22, פיעטריקאווער 66,
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3.

מיר צאהלען אוים זעמכל געווינסען און סטאווקעס.

אכטונג! ד. 8־טען און 9־טען ציהונגס־טאג זענען ווידער ביי אונז געפאלען
5000 זל. № 97109; 5000 זל. № 60266

ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע

5־טע קלאס — 8־טער טאג

25,000 zł. Nr. 137633.

Po 15,000 zł. Nr. 68620 93341.

Po 5.000 zł. Nr. 97109 109316.

Po 3.000 zł. Nr. 60770 69239 74792 91302 102984 112832 119025 119562.

Po 2,000 zł. Nr. 11871 11833 13369 21610 49321 89462 89669 91282 110749 145942.

Po 1,000 zł. Nr. 9480 10539 18510 22493 23052 29872 33290 36279 40761 41759 44536 46043 49609 51063 54921 56961 57378 57914 59699 60082 63079 65212 67353 73246 76598 79691 82132 86905 91871 94830 95758 98691 102303 102827 106934 110008 114858 118716 121878 123753 126847 135365 140288 147793.

Po 250 zł.: 58 297 390 439 522 64 777 805 48 58 908 1116 97 240 48 309 34 60 91 621 44 750 63 76 901 54 2015 73 147 80 314 406 8 28 47 540 76 707 64 843 83 3223 53 373 75 84 91 97 469 566 660 796 870 945 63 85 4067 153 73 337 431 510 821 22 68 5108 40 67 251 90 341 74 415 57 558 856 920 6044 64 71 74 75 280 538 52 64 850 918 7007 98 127 32 91 285 91 333 40 563 78 650 732 915 8131 512 17 48 89 633 55 758 935 65 9077 104 40 453 78 670 790 97 824 954 10006 289 316 49 69 412 35 615 31 95 763 843 961 11117 23 343 456 505 21 732 36 719 23 12148 85 200 307 29 47 56 800 10 59 962 3083 260 64 99 472 547 649 760 865 906 12 16 14082 116 532 61 737 47 49 902 15050 186 96 203 43 515 92 93 718 81 970 16238 40 511 610 33 80 823 75 84 912 17074 25 025 425 514 62 604 25 718 862 89 912 35 18025 144 606 720 29 43 79 840 57 19035 46 465 554 92 648 725 49 846 71 993 20006 24 42 194 305 37 451 618 52 62 719 76 808 21169 227 468 736 85 869 22052 53 83 175 310 16 59 63 95 519 20 417 26 35 72 707 34 73 801 21 86 90 920 47 80 23197 202 60 344 425 87 529 625 702 816 23 908 58 24051 123 202 86 498 510 50 649 724 67 888.

25005 56 510 23 26289 92 337 69 428 530 682 709 25 62 886 988 27005 20 41 50 93 123 58 69 257 94 310 47 401 16 551 600 11 14 70 78 732 779 901 28033 38 47 59 79 166 91 98 368 410 17 808 798 98 926 29029 169 480 546 64 86 676 95 776 308 925 30077 170 222 29 42 44 450 530 43 60 63 71 86 660 907 21 31048 227 94 396 417 58 76 764 831 38 89 943 32108 79 219 30 69 383 405 574 612 70 827 53 976 33059 272 359 455 528 42 80 656 895 34012 26 28 62 84 97 116 243 72 85 360 519 858 81 952 35011 100 15 60 96 482 76 787 947 66 36101 222 45 92 302 3 77 418 601 37 76 90 704 64 94 522 28 986

97 542 57 65 621 25 88 93 782 815 84 97 907 37110 41 214 37 60 500 756 811 38 76 928 71 74 83 86 38043 97 190 424 622 40 92 765 918 64 39005 104 200 35 50 97 371 407 500 628 87 96 714 95 833 76 936 74 40035 46 116 418 29 81 550 603 770 71 842 41011 32 77 97 128 91 205 92 306 86 87 507 82 679 742 45 57 63 811 82 42084 96 236 483 547 57 61 99 709 87 819 89 975 43051 347 51 595 627 62 752 974 86 44039 110 51 63 91 224 94 333 37 97 444 515 65 757 863 71 919 45071 146 56 96 284 349 82 94 40 6 70 80 512 605 85 862 951 46017 114 247 306 42 434 544 89 652 737 896 912 43 47011 77 105 7 94 99 210 40 79 496 762 6 853 974 98 48103 217 51 318 27 464 526 93 616 53 731 855 62 92 948 49016 240 311 43 89 403 22 46 74 636 39 751 71 85 94 994.

50016 17 108 18 39 49 85 290 372 436 533 657 92 839 51002 33 56 118 91 200 90 431 34 536 77 85 652 74 737 43 64 80 84 800 64 71 927 44 52041 114 70 85 243 330 70 409 51 562 633 734 820 34 919 53044 93 100 16 26 60 77 331 65 7 573 604 725 29 37 59 74 824 36 54040 206 46 356 444 534 607 44 740 91 802 930 55028 393 561 87 768 86 926 56006 25 88 172 73 83 88 215 24 36 55 79 353 57 425 48 53 63 65 90 628 30 757 96 823 33 944 57028 85 225 371 518 696 800 12 65 73 74 969 58034 109 18 40 207 305 78 537 38 95 602 37 710 20 810 25 56 983 59119 23 245 81 306 13 476 85 569 651 732 830 32 904 60015 120 42 85 279 326 60 400 35 41 614 40 884 913 20 35 64 6117 25 225 367 452 560 655 78 703 96 871 922 27 43 78 62044 47 352 96 530 646 775 82 894 934 63113 67 317 452 95 506 22 40 641 719 69 819 961 64025 32 195 316 509 19 33 699 830 65115 71 74 231 52 56 64 86 344 55 418 34 577 653 762 817 66030 138 302 417 24 26 89 97 521 81 602 66 67066 75 168 221 35 93 399 418 28 43 72 732 39 76 817 97 923 44 86 68021 23 56 81 202 91 338 62 492 519 644 72 757 802 5 8 34 907 67 69054 136 266 317 530 98 602 779 97 806 10 999 70043 71 128 252 55 414 604 749 80 86 860 930 86 71043 137 208 304 31 460 554 86 626 835 98 72029 31 68 121 319 509 684 816 54 927 62 82 73131 34 419 650 725 37 810 74 74024 77 116 76 219 44 89 385 411 527 80 86 661 797 837 907 21 68 97.

75087 185 244 389 90 534 650 36 745 60 97 829 42 52 70 909 76001 52 154 211 53 370 403 28 99 510 36 629 722 830 7024 66 93 134 71 289 355 71 76 487 549 649 88 773 806 7 34 99 919 38 85 78024 202 19 65 375 520 45 668 96 707 40 93 388 918 79108 21 279 312 20 414 18 34 56 80084 121 91

200 12 27 63 327 430 57 95 515 85 632 68 719 22 90 855 81293 375 409 21 46 62 634 66 69 709 87 842 70 82104 15 29 234 76 308 51 439 524 90 616 33 756 83047 51 229 58 373 405 502 72 623 88 89 709 810 35 40 959 85 84054 130 206 21 87 449 514 53 633 63 753 61 876 85 85000 16 39 95 167 83 226 305 19 401 26 37 589 628 740 57 86085 130 96 236 58 315 23 87 97 403 42 43 576 620 29 43 44 53 80 707 35 51 82 98 812 903 21 87090 97 104 26 28 207 33 67 79 368 88 412 67 503 21 99 620 25 53 951 80 862 91 912 17 25 80 88060 217 343 409 42 45 606 34 71 828 38 920 89038 104 302 16 77 78 441 45 93 536 52 820 72 90049 97 158 279 303 5 451 55 672 715 819 34 903 47 91108 218 40 55 300 18 39 411 46 512 25 609 725 66 95 865 940 87 92036 114 45 69 551 82 641 78 83 709 32 57 804 43 926 93050 139 84 317 453 638 42 43 851 98 901 37 76 95 94011 32 62 70 287 352 411 21 57 60 512 62 602 4 835 76 909 95039 108 20 300 1 42 468 572 81 602 46 52 790 806 53 72 96113 18 295 439 76 578 617 24 707 810 62 97023 74 77 234 349 59 69 84 460 552 79 686 715 86 824 31 36 47 73 81 95 917 37 97 98027 67 112 17 271 75 321 43 55 67 85 465 84 556 99 608 11 47 761 801 30 72 82 99016 110 80 291 435 77 82 512 72 98 764 99 824 72 930 51.

10007 83 166 204 11 322 23 25 486 543 81 633 93 717 54 817 22 30 41 101015 95 128 77 83 312 20 31 54 457 588 95 665 84 95 967 96 102069 159 90 269 354 69 486 532 41 832 912 23 103018 29 54 89 106 485 591 634 700 51 850 992 104013 67 83 219 28 88 324 95 530 35 672 87 722 66 830 87 931 105050 86 135 41 73 89 231 91 364 75 99 537 39 77 680 764 94 825 46 69 935 106022 55 250 486 539 727 50 56 830 77 903 83 92 107006 9 143 45 59 225 357 446 47 89 94 539 78 627 39 754 869 935 61 108001 60 90 115 43 54 80 201 47 343 407 38 539 75 613 770 83 818 30 52 64 920 48 52 71 109120 55 201 61 71 86 89 339 58 76 482 545 64 604 26 98 711 73 92 99 878 83 86 911 110018 53 102 59 319 576 656 803 111095 175 93 290 357 526 60 76 602 37 94 824 72 927 35 40 52 64 12060 206 334 40 92 433 35 60 89 511 27 85 604 75 728 823 63 904 73 79 113015 57 129 40 325 406 57 781 831 66 997 114057 148 208 97 398 493 589 656 821 905 6 22 37 54 94 115007 105 9 57 248 96 331 411 77 552 84 666 755 80 909 116141 44 60 62 99 207 89 333 63 401 77 509 43 624 66 718 59 89 117014 29 71 79 165 341 405 521 30 34 36 68 92 632 81 93 964 118119 56 98 242 366 69 73 449 564 93 621 731 44 57 840 48 56 72 954 61 76 91 93 119007 11 73 127 78 205 31 352 412 551 65 80 699 760 79

88 814 935 120062 63 218 80 309 11 502 23 46 626 42 73 732 121020 61 256 98 230 408 505 636 98 741 42 78 890 94 954 122137 86 253 62 51 99 440 67 81 93 539 85 604 833 907 48 99 123081 116 22 57 76 266 526 739 59 63 74 852 915 94 124021 91 106 12 49 257 68 339 69 406 51 91 679 701 31 62 95 814 22 40 54 935.

125002 125 32 94 216 57 395 502 10 31 773 816 52 75 126122 38 61 269 305 409 623 51 806 980 127002 62 185 214 28 84 375 461 88 508 47 73 95 721 27 39 49 66 814 56 965 128020 89 116 205 307 13 64 427 51 543 45 93 688 786 939 129066 84 179 383 433 98 518 80 725 827 34 939 86 130022 90 165 99 268 77 401 548 55 639 70 90 734 43 79 842 82 903 42 97 131074 213 18 41 71 340 402 654 700 32 45 938 132088 150 62 241 48 56 78 323 50 435 77 590 97 622 86 756 82 92 876 972 81 133056 156 234 40 44 65 72 302 3 75 538 625 769 800 910 134082 137 205 58 72 76 80 95 338 403 23 530 50 86 689 91 758 347 910 135008 28 233 34 53 66 80 391 442 501 605 18 91 769 826 69 919 57 136075 94 130 56 91 418 60 517 54 701 9 87 950 67 137091 246 385 456 510 30 78 98 622 44 72 85 99 713 26 836 51 56 60 89 912 60 138189 289 316 405 48 79 84 735 64 647 49 85 721 91 823 45 48 60 93 910 38 139208 68 323 475 94 506 95 634 738 903 65 140052 85 97 297 301 56 463 504 57 616 727 30 88 373 141037 71 108 209 49 96 98 452 93 94 526 67 89 682 90 761 885 950 69 142092 114 40 44 211 15 65 69 366 99 420 656 70 701 45 86 820 143070 72 114 63 227 75 368 434 55 62 711 19 62 662 713 817 901 29 85 144001 8 41 137 323 648 703 49 987 145002 144 55 285 87 348 57 402 562 604 797 920 146039 57 73 176 97 240 70 368 798 862 928 147018 19 43 46 477 515 27 55 631 35 715 17 74 801 35 47 989 148023 66 164 87 209 24 358 65 493 656 76 710 52 75 82 902 930 149008 111 64 206 362 94 445 66 522 645 757 84 806 16 907 52 92.

150020 22 96 143 244 52 346 51/73 470 93 506 16 37 95 659 93 775 820 33 62 87 97 151059 61 213 60 343 76 414 571 80 89 90 613 27 769 803 27 52 93 907 37 76 152028 60 169 216 38 60 312 87 524 36 75 85 87 91 648 76 716 37 42 86 931 153045 53 181 92 95 243 53 321 51 241 23 55 597 604 23 80 821 91 154058 108 18 53 74 367 464 707 30 82 768 814 155088 190 212 70 353 547 642 711 40 95 922 156001 96 121 397 636 772 83 947 87 92 157013 70 77 186 223 353 445 565 629 828 37 969 99 158023 81 102 14 39 4265 84 215 18 70 406 8 557 69 83 633 71 78 98 733 39 88 159295 613 79.

עס פאלען געזימסען
און פליען די דורכגעהער אויף די קעפ

(2) פערביי באוואט 99 איז בעכטען געגאנגען אהיים (אין דעמזעלבען הויז) דער 65־יאהריגער אר־ביטסלאזער אנטאני גזשעלטשאק און זיין 12־יאה־ריגע טאכטער סטעפאניא.

אין אויף זיי פלוצים אַרונטערגעפאַלען אַ גזימס און געשפאַלטען זיי ביידען די קעפ.

מ׳האט געמוזט אַרויסרופען פאגאטאוויע.

פאליציי ווידער האט צונויפגעשטעלט אַ פראָ־טאקאל, דעם נאַכלעסיגען באלעבאס פונ׳ם הויז.

„יום-טוב אינדערוואכען״
מיט פאנאטאוויע און פאליציי

(2) נעכטען האט זיך „געמאכט חגא״ איב׳ם רעסטאראן אויף ראג זשעראמסקיעגא און זשעלאזנא וואו אַ גרופע שיכורים האבען זיך געלאזט וואויל־גיין און געניסען פון „ויין, ווייב און געזאנג״.

מ׳האט די שיכורים אַרויסגעווארפען אין דרויסען, און לסוף האט געמוזט קומען פאגאטאוויע און „צונויפגעקליבען״ 5 פערשוין פון דער פריילי־כער חבריא: יאצעק זיגמונד (זאקאנטנא 65); אל־פאנס פיביגער (שקאלנא 19); וואצלאוו סאטערנעס (זשעראמסקיעגא 50); פעליקס סראטשינסקי (יעזשע בא 3) און אננא צעגיעלסקא (ווארנא 34).

חוץ מזה האט זיך פאליציי געטון איהרס.

איבערגעפאהרען אַן אַלטע יודישע פרוי

(2) אויף ראג פעטריקאווער און זאוואדזקא איז איבערגעפאהרען געווארען דורך אַ ראָווער די 68־יאהריגע פרוי פייגע רייכענבערג (פון זשעלאזנא 1).

די אלטיטשקע איז שטארק צוקאל געשעט גע־ווארען.

אויף איהר בפירוש׳ן פערלאנג, האט זי פאַ־גאטאוויע, אנשטאט אין שפיטאל, אפגעפיהרט אַהיים.

גאלדענער הערבסט, און דער קאנסום ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור

אין דער אמת׳ן איז דער פוילישער הערבסט שעהן און מען דארף איגענטליך נישט פעגעסע, אז די וועטערונג קען זיך יעדע מינוט ענדערען. אַ בעל־הבית׳טע דארף בעצייטענס פערזעהען זיך מיט שטאפען צום בעפארשטעהענדען הערבסט־סעזאן.

דער איינציגער אין אונזער שטאט וואַרען־הויז „קאַנסום״ ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור, ראקי־טשינער 54 האט זיך פערזעהען מיט אַ גרויסען אויסוואהל פון די פערנעהמסטע שטאפען אויף קאָ־סטיומען, זייד־וואַרען, ווידזעווער שטאפען, פער־שידענע קאלירטע פלאנעלען, ווייסע, געמוסטערטע אויף שלאפראק, ווי אויך ווייסע סחורות מארקע ‹O וואס זענען בעקאנט מיט זייער הויכער קוואליטעט, וואס ווערען פערקויפט דורך׳ן קאנסום צו נידריגערע ווי קאנקורענץ־פרייזען.

אויך אנדערע אפטיילונגען פון קאנסום ווי: גאלאנטעריע, דאמען, הערן און קינדער־קאנפעקציע, קאלאניאל־סחורות, זאווי שיך, זענען געווארען רייך פערזעהען. די העפליכע בעדינונג, ביליגסטע פריי־זען, בעסטע סחורות מיט דעם שמ׳ט דער קאנסום.

יעדע עלעגאנטע דאמע דארף אין איהר איי־גענעם אינטערעס מאכען איהרע איינקויפען נאר אין קאנסום.

פראבע-אליארם פון די פייערלעשער
ביים שטאטישען טעאטער
די „רעטונגס״-אקציע איז געווארען געפילמט

נעכטען ארום האלב 5 אַ זייגער איז די ערשטע אָפטיילונג פון די פרייוויליגע פייערלעשער פלוצים מיט אַ גרויסען שטורם אריינגעפאַהרען אין דער ציגעל־גאַס און זיך אָפגעשטעלט פאַר׳ן פוי־לישען טעאטער.

אין דער גאַס איז געוואָרען אַ גרויסע מהומה און באַלד האָט זיך פערשפרייט אַ קלאַנג, אַז עס ברענט דער שטעטישער טעאַטער.

מיט עטליכע מינוט שפעטער איז אין דער־זעלבער ציגעלגאס אויך אריינגעפאָהרען מיט אַנ׳אַלארם אויך די צווייטע אָפטיילונג פון די פייער־לעשער, וועלכע האָבען זיך אויך אָפגעשטעלט ביים שטאָטישען טעאטער. ביידע אָפטיילונגען פייער־לעשער האָבען אויסגעשטעלט זייערע לעש און רעטונגס־מכשירים, אויסגעשטעלט די גרעסטע ליי־טערס זייערע ביי די שכנישע בנינים ארום בנין פון שטאָטישען טעאטער.

ס׳איז אויך געגעבען געוואָרען די געהעריגע סיגנאַלען, די פייערלעשער האבען גענומען בעגי־סען מיט וואַסער דעם בנין פון שטאָטישען טעאטער ווי אויך די שכנישע בנינים.

מיט 10 מינוט שפעטער זענען אויך אנגע־קומען די דריטע און צעהנטע אפטיילונג מיט׳ן קאָמענדאנט גראָהמאַן בראש און אַלע האָבען זיך גענומען צו א פיבערהאַפטע און ענערגישע „רעטונגס״-אַקציע.

ס׳האָט זיך אָבער ארויסגעשטעלט, אז פאַק־טיש איז קיין שרפה נישט געשעהען. ס׳איז נאָר געווען א פראָבע־אלארם, וואָס איז אָרגאַניזירט גע־וואָרען פון דער הויפט־קאָמאנדע פון די היגע פייערלעשער, כדי פעסטצושטעלען דעם פלאַן פון אַ רעטונגס־אקציע אין פאל פון א מעגליכער שרפה אין שטאָטישען טעאטער, וואָס געפינט זיך אין א געדיכט בעוואוינטער גאַס.

דער פראָבע־אלאַרם האָט זיך פולשטענדיג גוט איינגעגעבען. די ציגעל־גאַס איז געווען בעלאַ־גערט פון א מאַסע מענשען, וועלכע האָבען בייגע־וואוינט די „רעטונגס״־ארבייט פון די פייערלעשער. די גאַנצע „רעטונגס״־אַקציע איז אויך געוואָרען געפילמט.

פערמשפט א וואלד-וועכטער

(2) דער 45־יאַהריגער וואַלד־וועכטער שטשע־פאַן סטאַנישעווסקי, איז בעכטען געשטאַנען פאַר׳ן געריכט אַלס בעשולדיגטער אין שיסען אויף דעם פויער אַלאָיזי וואָיטאַשעק, וועלכער איז פון דער וואונד געשטאָרבען.

דער וואַלד־וועכטער האָט געלייקנט אין זיין שולד, אָבער עס זענען געווען עדות דערביי ווי ער האָט געשאָסען, און דאָס געריכט האָט איהם צוגע־פסקנט: 6 חדשים טורמע.

א ריזיגע דארפס-שרפה
צוליב רייכערן פלייש

(2) פהערנעכטען איז אין דאָרף סלוגאָצע קאָנינער קרייז אויסגעבראָכען א ריזיגע שרפה, וואָס האָט אָנגעמאכט א היזק אויף אנ׳ערך 180 טויזענד זלאָטעס.

די סיבה איז געווען די, וואָס דער פויער יאַן פלישיאַק האָט זיך גענומען רייכערן פלייש אין א שאָפע, און אזוי־ווי ס׳איז גראָד געווען א שטאַרקער ווינד זענען פונ׳ם גערייכערטען פלייש אוועקגעוואָרפען געוואָרען 29 וואוין־הייזער, 46 סטאָדאָלעס, 42 שטאָלען א.א.וו.

שטיצען די זאמלונג לטובת גאז-מאַסקעס

די מאַכט האט זיך געווענדעט צו דער קהלה אַז דער ראַבינאַט זאָל דרשנ׳ען אין די שוהלען וועגען פראָפּאַגאַנדע פאַר זאַמלונג לטובת גאַז־מאַסקעס.

דער רבינאַט־פאָרשטעהער הרב הרצל האַרצ־שטאַרק, האָט נעכטען געהאַלטען אין דער אלט־שטעטישער שוהל א פאַטריאָטישע דרשה אין וועל־כער ער האָט אַרומגערעדט די פּראָפּאַגאַנדע פאַר אונטערשטיצען די זאַמלונג לטובת די גאַז־מאַסקעס.

פון קאמעראל-טעאטער

היינט ווערט געגעבען צום לעצטען מאָל די גלענצענדע פּיעסע „בלוט פאַר בלוט און דער פריילי̇כער רעווי־פּראָגראַם „הוליעט אידעלאַך״, פּרייזען פון 50 גר. ביז 2 זל.

פון דער סינאגאגע אויף דער אל. קאשטשושקי

דער קאָמיטעט פון דער סינאגאָגע אויף אל. קאשטשושקי האט שוין אנגאזשירט אַ נייעם אָבער־קאנטאר, אַב׳ער־שטקלאסיגען חזן, וועלכער וועט שוין דאווגען פון די קומענדיגע ימים־נוראים. אויף דער לעצטער זיצונג פון קאמיטעט איז בעשלאסען גע־ווארען אין די ימים־נוראים, סוכות און יעדען שבת נישט אַריינצולאזען אין דער סינאגאָגע פערזאנען אהן איינטריטס־קארטען. דערביי וועלען די שומ־רים שטרענג קאנטראלירען ביים איינגאנג. צוליב דעם, וואס ס׳איז פאראויסצוזעהען אַ גרויסע נאכ־פראגע אויף איינטריטס־קארטע, וועט דער פער־קויף אנגעהויבען ווערען פריהער, ווי אין די פאַ־ריגע יאהרען. די טעג פון פערקויף פון איינגאנגס־קארטען וועט ספעציעל אנאנסירט ווערען אין דער צייטונג.

Dr. med.
Wołyński
ספעציאַליסט פאַר האלז, נאָז און אוירען־קראַנקהייטן
צוריקגעקעהרט.

ביי דיקלי בינקייט

רעגגלירט דער קורמעסינער געבוריך פון נאטירליכען ביטערוואסער

Franciszka Józefa

די דארם־טעטיגקייט קרעפטיגט און מאַכט דעם קערפער שלאַנק. צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און סקלאַד־אַפּטעקעס.

דערמארדעט מיט א האק

(2) בעת אַ געשלעג אין דאָרף רודאַ, וולוי־נער קרייז, צווישען די פויערים, די ברידער יאַן און וולאַדיסלאַוו זאַוויעיאַ פון איין זייט, און פראַנציששעק קודראַ און פיאָטר קאַרטשינסקי פון דער צווייטער זייט — האָט קודראַ מכבד געווען וולאַדיסלאַוו זאַוויעאַ׳ן מיט אַ האַק אין קאָפּ, פון וואָס ער איז געשטאָרבען.

קודראַ און קאַרטשענסקי זענען אַרעסטירט.

פון „פילהארמאניע״

היינט ווערט געשפּילט מיט׳ן אַנטייל פון מרים קאַרפלאָוויטש די אָפּערעטע פון ליליען „ליקע פון יאַמייקע״.

צום שלוס — דעפילאַדע: פוילישע און יודי־שע אַרטיסטען פון וואַרשעווער און לאָדזער רעווי־טעאַטערן.

ראדיא-פראגראם
זונטאג, דעם 18 סעפטעמבער

9,40 טראַנסמיסיע פון זשעשאָווי 11,58 צייט־סיגנאַל. 12,10 מעטעראָלאָגישער קאָמוניקאַט 12,15 טראַנסמיסיע פון קאַטאָוויץ. 12,45 רעפּעראַט 1,05 סימפאָנישער קאָנצערט פון דער וואַרשאָווער פילהאַרמאָניע. 3,25 קאָנצערט. 3,40 ראַדיאָ־וואָך פאַר יוגענד. 3,53 פאַרלעזונג פאַר יוגענד. 4,05 גראַמאָפאָן־פּליטען. 4.45 אינטערעסאַנטע ידיעות. 5,00 נאָכמיטאָג־קאָנצערט. 6,00 רעפּעראַט. 7,10 פערשידענעס. 7,30 קאָמוניקאַט. 7,35 פּאָסט־קעס־טעל. 7,50 ספּאָרט־ידיעות פון לאָדז. 8,00 פּאָפּו־לערער קאָנצערט. 9,50 ספּאָרט־ידיעות פון וואַרשאַ און דער פּראָווינץ. 10.00 טאַנץ־מוזיק. 10,40 מעטעראָלאָגישער קאָמוניקאַט פאַר לופטפליה־קאָמוניקאַציע. 10,45 לעצטע ספּאָרט־ידיעות פון וואַרשאַ. 10,50 טאַנץ־מוזיק.

אויסלאנד

11,15 וויען – סימפאָנישער קאָנצערט. 4,15 דאווענטרי – סימפאָנישער קאָנצערט. 8 בוקאַ־רעשט – אָפּערעטקע. 8 דאווענטרי – וואַגנער־אָוועגד. 8 בערלין – קאָנצערט פון דער בערלינער פילהאַרמאָניע. 8 לאַנגענבערג – אָפּערעטקע. 8 שטוטגאַרט – אָפּערע. 8,10 וויען – דראַמע. 8,30 מיילאַנד – אָפּערע. 8,40 בעלגראַד – אָפּע־רע. 8,45 רוים – אָפּערעטקע. 9,05 לאָנדאָן – קאַמעראַל־קאָנצערט. 10,05 קאָפּענהאַגען – אָפּערע „פאַוסט״.

דעם 8-טען ציהונגס־טאָג פון דער 5-טער קלאַס איז געפאַלען ביי אונז דאָס געווינס פון
25.000 זל. אויף נומער 137633
Samuel Weinberg
58 פּיעטריקאָווער 58
קויפט שוין לאָזען בעצייטענס ביי מיר נישט.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
5-טע קלאַס — 9-טער טאָג

Po 10,000 zł. Nr.: 85639 114748

Po 5,000 zł. Nr. 33432 58605 60266 155152

Po 3,000 zł. Nr. 15392 48440 87452 95452

Po 2,000 zł. Nr. 8078 11506 37034 61874 61634 62677 63803 81320 82649 108080 115085 130518 146262 151017

Po 1,000 zł. Nr 1133 27992 30625 35071 35430 37117 38571 39674 43253 43868 45396 46884 47532 51195 52914 62900 63248 65400 67553 68999 78845 82607 83021 85239 90602 90922 91961 93521 98445 99047 99395 108086 115280 115650 120147 121026 122412 131264 136509 136909 143549 146820 147419 151402 153787

Po 250 złotych.

87 168 226 53 60 410 70 88 92 530 98 606 79 711 60 811 65 66 87 931 78 1079 108 50 224 306 20 58 63 73 475 83 516 618 84 840 67 76 90 931 36 72 2016 64 112 76 201 17 28 56 372 99 477 548 832 85 922 50 9798 3097 100 22 48 96 410 38 520 25 638 86 779 874 87 955 4095 208 404 16 37 68 874 80 5090 94 193 253 56 532 641 803 86 6224 34 37 90 307 29 54 77 417 51 701 883 914 62 84 7282 352 447 501 649 716 17 8043 65 272 357 60 484 528 41 763 85 800 939 9005 36 88 105 48 205 13 36 75 432 527 81 917 85 10028 261 77 366 401 20 551 65 634 88 725 37 80 978 11093 110 28 270 318 52 411 543 619 63 72 807 47 84 910 20 55 66 12020 39 47 153 66 438 49 93 523 60 605 67 708 33 816 984 13023 219 45 330 429 610 856 14070 87 242 48 352 463 568 707 98 811 49 976 96 15094 105 563 74 675 733 49 841 980 16001 48 229 97 352 55 613 31 53 765 17118 61 213 56 323 439 86 572 724 55 80 827 18216 408 535 605 47 89 99 833 960 19235 543 47 69 705 64 20079 123 42 61 90 217 68 73 452 89 554 78 600 709 34 805 6 35 64 928 21017 69 94 101 2 30 294 337 85 512 35 64 72 659 22101 64 219 360 70 503 83 666 74 740 66 70 912 23166 74 90 215 28 31 56 321 46 64 516 43 647 710 834 904 16 83 24037 162 73 217 18 304 16 70 759 848 959 64 71

25083 89 102 86 302 51 480 577 721 925 26088 230 339 404 9 76 95 96 529 60 616 30 58 72 84 95 710 814 914 27150 56 239 378 400 51 532 699 717 30 827 943 28018 133 41 232 72 79 492 547 638 64 69 844 60 81 87 929 58 29032 82 175 80 214 383 562 755 64 84 830 51 57 970 30012 141 246 415 510 14 48 671 891 917 31054 62 86 131 436 99 505 57 600 18 62 828 32026 117 49 521 621 707 825 33055 113 265 81 316 718 943 58 66 95 34213 56 471 82 529 681 734 907 18 88 35060 257 58 95 358 448 690 779 902 14 99 36044 55 60 118 92 317 401 31 73 501 4 29 88 95 817 772 865 938 70 37159 96 205 23 47 419 24 570 91 625 70 785 880 984 92 38066 105 9 40 448 505 608 33 75 39004 34 50 101 8 18 29 49 56 64 75 241 332 35 74 414 55 510 12 34 53 667 79 962 40041 123 38 52 243 85 441 74 635 709 36 52 72 824 32 923 35 90 41040 57 102 19 56 66 78 95 203 66 68 471 78 540 56 64 622 31 911 19 42013 133 278 85 92 421 99 545 58 68 609 16 51 55 705 68 308 80 933 74 43055 121 36 267 394 641 756 843 98 906 44088 153 77 85 201 38 445 73 508 635 80 99 927 74 45046 97 123 36 60 503 47 61 84 555 640 93 816 56 64 944 46057 140 245 352 422 539 692 807 47038 249 305 25 48 557 83 704 47 81 848 66 71 48102 27 98 215 43 429 564 657 763 72 89 850 957 49120 80 85 249 67 776 847 75 77 78 943 61 93

50143 200 94 330 70 95 509 740 803 9 87 991 51026 42 98 187 270 394 491 594 634 90 725 804 917 68 52001 67 161 68 348 441 98 516 24 63 670 86 780 804 41 902 53127 238 44 58 301 407 791 888 95 930 98 54003 25 49 138 95 330 31 532 97 611 31 66 702 55 63 840 44 46 905 14 99 55048 77 215 94 301 55 447 504 55 92 646 94 811 12 16 41 56008 44 70 90 119 303 505 29 44 625 42 74 708 828 39 91 57017 54 73 87 233 374 432 514 614 36 88 745 946 96 58063 66 87 166 89 282 92 365 81 82 475 636 69 91 734 46 54 885 59060 103 26 72 229 332 67 423 59 565 629 30 74 833 950 65 78 79 60092 159 90 214 21 41 301 424 588 686 91 99 807 61028 46 53 113 226 318 51 440 89 533 83 654 718 839 54 928 87 62076 86 200 36 322 97 436 72 529 44 90 660 82 736 90 819 49 87 947 63004 61 270 92 438 556 88 601 79 64050 51 73 262 591 603 15 732 42 822 33 900 63 65005 47 49 246 61 72 345 491 99 552 606 83 96 709 15 23 48 814 16 92 901 7 55 69 66028 69 83 108 11 31 67 201 28 367 80 476 500 23 30 72 85 741 898 99 933 67124 41 340 406 542 99 729 92 68017 39 49 77 285 349 539 51 671 90 817 52 53 934 43 69014 84 112 88 207 17 48 316 41 439 524 74 721 27 28 58 812 35 88 92 944 77 70016 59 98 117 228 46 68 319 23 61 64 81 441 501 31 34 735 834 901 16 71155 83 253 76 335 84 93 95 926 59 64 705 32 940 83 72138 86 98 363 505 31 75 750 821 69 973 73265 312 80 423 503 4 45 795 830 74042 90 112 99 216 410 45 76 556 656 80 854 79 83 908 53

75002 15 24 72 163 579 919 35 68 963 95 76081 147 248 302 8 16 405 47 75 97 504 22 92 824 77 921 77119 21 22 77 211 353 65 480 529 39 43 600 21 38 55 67 69 737 47 70 884 911 53 58 78104 52 54 68 220 46 524 30 53 628 743 62 64 931 79053 81 99 110 53 79 83 300 32 37 439 55 18 29 59 619 20 21 60 86 725 44 805 21 62 63 67 80051 114 43 87 299 459 85 507 702 734 35 825 66 946 81009 23 55 190 203 95 361 404 44 69 523 29 49 88 613 37 58 93 706 7 44 57 910 22 82040 181 98 228 31 405 513 613 54 56 83 708 829 962 74 86 83002 4 20 48 66 174 205 47 306 10 63 69 691 740 801 70 86 939 84067 169 80 202 8 53 307 543 627 35 744 812 20 30 914 85026 104 88 232 28 40 43 71 352 88 450 90 509 73 84 723 86050 114 29 34 38 215 46 84 361 440 98 506 86 88 666 729 46 75 826 32 87144 230 351 61 81 501 62 758 836 950 88047 48 79 104 53 99 213 60 65 326 67 414 16 20 506 617 19 31 61 791 813 927 95 89003 79 204 45 66 312 13 420 22 73 527 50 62 76 707 12 30 983 90099 165 434 80 575 678 89 93 786 825 964 91918 23 237 61 310 526 605 22 70 705 48 813 18 35 76 83 978 91 92013 140 94 323 84 523 43 44 55 619 69 706 59 75 830 934 77 63 93115 309 421 36 690 891 900 28 94075 102 19 230 53 311 54 88 591 615 786 89 908 935 74 85 95007 73 164 68 92 315 20 30 63 87 425 60 748 66 67 95 847 68 987 96019 74 146 240 66 314 48 431 89 360 513 23 616 87 718 823 89 98019 65 702 97 56 571 86 600 1 739 825 97 909 48 85 97012 18 127 110 15 328 29 52 462 721 806 71 969 80 99151 78 223 62 90 316 47 60 73 75 544 94 636 770 883

100085 136 74 97 230 54 374 426 38 547 701 818 101019 79 138 211 39 73 313 96 461 70 504 670 82 97 716 42 81 869 911 17 52 102067 92 24 32 42 66 80 265 24 514 601 35 84 755 840 103008 109 206 79 95 348 97 443 79 589 614 55 894 940 104046 174 201 329 402 11 69 503 26 27 28 33 678 705 16 942 54 89 105006 25 44 172 498 530 68 75 78 80 686 94 815 95 106175 98 227 521 79 646 75 749 82 842 44 57 107001 48 57 108 226 452 52 77 98 550 99 631 51 77 772 816 967 108002 48 50 137 242 82 333 409 15 65 83 505 777 835 41 908 109118 70 244 80 83 393 421 510 19 645 58 700 4 58 801 28 920 60 110030 40 115 49 56 204 306 49 457 505 48 57 88 632 48 65 811 19 57 62 87 939 64 111084 85 122 26 55 57 218 93 345 468 73 545 615 95 719 21 35 81 937 95 112022 32 48 50 89 236 370 77 430 644 89 792 840 77 113020 59 201 305 33 41 42 76 584 714 823 57 935 114122 78 218 40 348 79 416 24 519 52 90 680 89 706 35 52 82 806 60 950 59 115000 15 124 27 42 278 343 77 494 506 640 54 65 116168 37 88 225 304 20 741 62 117006 9 169 81 128 64 423 72 89 520 95 635 710 23 979 118015 49 58 206 24 75 337 457 76 665 712 24 91 98 803 5 14 912 60 99 119026 131 55 71 274 76 346 61 99 423 80 545 721 843 77 920 120099 111 35 48 242 75 308 27 75 506 8 54 83 84 94 710 65 824 923 121011 116 42 248 70 72 88 495 546 69 627 47 95 709 23 43 54 93 934 122021 22 46 63 72 168 247 77 315 45 492 567 626 62 827 30 953 123030 39 173 81 99 323 24 67 88 420 37 97 505 800 98 92 124023 66 75 159 70 209 22 441 75 510 32 27 49 93 643 84 767 99 825 61 943

125046 115 24 36 262 440 47 518 27 70 643 52 53 90 734 35 95 126036 55 61 106 16 66 212 13 351 82 427 83 419 44 84 628 30 99 752 837 127160 200 8 60 319 28 50 94 517 740 85 931 82 128069 130 249 80 452 559 89 649 76 81 746 70 80 83 848 90 927 36 93 129090 161 82 226 416 35 57 92 630 84 790 825 41 909 130061 76 108 48 387 95 460 567 677 918 131058 160 96 334 401 53 82 99 609 35 727 39 53 871 934 81 132043 108 65 230 321 66 452 64 514 679 894 919 133085 183 250 88 308 419 66 67 586 602 9 43 98 712 860 967 134067 133 233 318 65 503 41 57 64 80 652 84 765 99 824 977 88 135010 71 167 260 64 97 353 425 48 504 41 45 799 941 136002 3 146 255 91 325 456 515 82 608 63 74 793 96 830 87 985 137051 151 83 280 393 94 98 466 708 89 810 24 74 138006 33 85 124 436 83 601 704 19 879 903 19 55 63 139155 218 401 69 611 90 928 140117 23 70 78 79 96 245 89 96 302 7 430 532 58 670 720 31 54 58 946 66 70 141007 14 34 35 44 178 86 260 69 307 36 411 25 576 603 814 946 47 142013 37 145 88 332 34 477 506 10 609 38 40 716 80 831 35 940 95 143168 217 52 306 24 30 508 70 85 631 731 75 93 832 918 36 47 144062 147 202 82 316 402 508 10 39 820 995 145076 435 547 643 735 40 89 940 50 91 99 146186 226 55 308 57 95 479 60939 703 10 88 660 68 75 147149 55 284 309 491 537 49 51 56 743 49 80 814 907 148087 102 33 78 398 446 531 744 88 821 60 74 91 944 149030 130 44 84 215 50 66 99 304 26 582 92 610 713 76 818 965

150117 282 326 37 425 58 514 647 864 908 37 40 49 151006 32 138 41 212 306 15 48 413 61 538 46 56 615 51 711 98 834 91 916 27 48 54 152008 156 58 203 80 86 427 84 586 617 747 810 59 153109 283 94 312 442 530 56 703 74 814 15 83 970 154007 35 50 283 300 2 40 60 428 517 32 685 762 94 861 63 918 85 155005 32 54 93 194 294 526 79 631 77 760 91 912 71 156058 410 38 49 59 618 48 728 53 62 75 83 99 838 40 157017 67 139 41 86 273 300 422 55 538 616 83 719 872 964 82 157127 219 316 35 55 455 543 55 75 692 725 87 849 159006 175 215 78 314 93 437 616 20 70 74

צום הערבסט=סעזאן!

סחורות
פון דער מארקע
OK
פון דער ביז איצט
אונבעקאנטער
העכסטער
קוואליטעט

זייד=ווארען:
Crépe Lyon
Crépe Extra
Crépe Mongola
Crépe Georgette
Crépe Meteor
Crépe Marocain
Petite Reine
Toile de soie

די פליכט פון דער עלעגאנטער דאמע איז צו בעקענען אונזערע נייהייטען

וואָל-שטאפען:
Panama
שאטלענדישע פאפילאנען
ריינע וואָל, געשמאַקפולע קראַטען.
Crepe baid
מאָדערנסטע בינדונג אין גלאַטע קאָלירען
Bouclè perlè
אין די נייעסטע מוסטערן.
Fris olaine
אויף קליידער און דזשאמפערס.
Jersey pointillè
140 צענטימעטער ברייט, ריינע קאַמגאַרן
Mousline de Laine
גרויסער אויסוואַהל פון פאַלטען-שטאָפען.

ווידזעווער שטאָפן:
Melton
שלאפראָק-פלאַנעל — געשמאַקפולע מוסטערן
Zakopane
נעמוסטערטע פלאַנעל
Angora
ווייסער פלאַנעל אין דער העכסטער קוואַליטעט
ווייסער פלאַנעל
קאלירטער פלאנעל
קאלירטער בארכאן
Pika-Barchan

צום הערבסט=סעזאן!

סחורות
פון דער מארקע
OK
פון דער ביז איצט
אונבעקאנטער
העכסטער
קוואליטעט

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

אויסשליסליכער פערקויף
פון ווידזעווער סחורות
בראַק, סעקונדא און רעשטלעך

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

שול=ביכער, ספרים, טלית'ם,
שרייב=מאַטעריאַל. מחזורים. סליחות
25 פראצ. ביליגער!
וואָסקאַדניאַ 34 (פראָנט-געשעפט)
הין אויך איינגאַנג דורכ'ן טויער.
צו בעקומען אַלע אַרט ספרים און לעהר-ביכער, ספעציעלער אויסוואַהל פון מחזורים, אויך די וועלט-בעריהמטע חיל נאָר רב פנינים מחזורים, אויך מיט פוילישע איבערזעצונג ש״ס, חומשים, משניות, מדרשים, סדורים, טלתים, גאַרטלען, קאפלען, ציצית, מזוזות, שעהנע תפילין. צום נייעם שול-סעזאָן פערקויף פון אלערליי שול-ביכער אויך שרייב-מאַטעריאַל אַזוי אַז דאָס שול-יינגעל קען זיך אלעס איינקויפען אויף איין אָרט און צו רעעלע פרייזען. פאַר שול-קינדער — גרויסע הנחות
געדענקט דעם אַדרעס:
וואָסקאַדניאַ 34 פראָנט-געשעפט אָדער דורכן טויער

שרייבן שעהן, שנעל
לערנט אויס דער בעוואוסטער קאַליגראַף
ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס.
אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען אַ יודישען בריף אין איין חודש, אפילו דעם, וואָס קען גאָר נישט שרייבען. די עלטער שפילט נישט קיין ראָלע.
זאַוואַדזקאַ 19, פראָנט, 1. שטאָק.

ביליגער ווי איבעראַל

איפ'ן ווינטער-סעזאָן פעלד-בעטלעך פון אייגענער אויספאַר-בייטונג. ניקעל-בעטען, פאַטענט-מאַטראַצען, קאָזעטקעס און טאַפ-טשאַנעס, קינדער-בענקלעך, אייזערנע צוזאַמענלייג-בעטלעך, מאַטראַצען. ספאָרט-וועגעלעך צו פאַבריקס-פרייזען אין אַ גרויסען אויסוואַהל עמפפעהלט
KRAJOWA CENTRALA ŁÓŻEK
66 Piotrkowska 66
פאָדערט איבעראַל די בעוואוסטע פעלד-בעטען מיט דער פירמע „CENTRA"

חדר „תורה ודת"
עם גן=ילדים
פל. וואָלנאָשטשי (נייע שטאָט) **6**
מאַכט בעקאַנט דאָס נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט ווערט דאָס חדר צום נייעם שול-יאָהר פולשטענדיג רעאָרגאַניזירט און פערפולקאָמט אויף אַלע געביטען פון למודי קודש און למודי חול.
איינשרייבונגען פון נייע תלמידים אויפ'ן קומענדיגען שול-יאָהר 1932/33 אין אַלע מחלקות ווי אויך אין גן=ילדים (פרעבעל-שול) קומען פאַר יעדען טאָג פון 9–1 בייטאָג.
עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודת", וואו סווערט געלייגט גרויס אכט אויף דער ערציהונג און דרך-ארץ'דיגע אויפפיהרונג און ס'ווערט געלערנט דורך מלמדים ספעציאַליסטען תורה ודרך ארץ און אַלעס, וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען!
קינדער פון 4 ביז 8 יאָהר ווערען אַהיים-געפיהרט דורך אַ ספעציעלען מענש.
צוליב'ן קריזיס — הנחה=פרייזען.

פריוואַטע טאַנץ-לעקציעס
צעגעלניאַנאַ 32
דער לאַנגיעריגער דיפּלאָמירטער טאַנץ=לערער
י. זאַלצמאַן, צוריקגעקעהרט און לערנט אויס אלע נייעסטע טענץ אין פערלויף פון זעקס לעקציעס, ביי גוטע אַסיסטענטן. צוגענגליכע פרייזען. פאַר געשלאָסענע קרייזען ראַבאַט. איינשרייבונגען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אָווענד. פאַר לאַנג - געקליידעטע ספעציעלע קרייזען.

ווערקשטעטער
פון
שירמס
און שפּאַציר=
שטעקנס
ס. פייגענבוים,
לאָדז, באַרוטאָוויטשאַ 19
עמפפעהלט אין אַ רייכען אויסוואַהל פון קאָלירטע דאַמען- און מענער=שירמס און שטעקנס צו האַסקורענץ=פרייזען.
נעמט אָן אַלערליי רעפּאַראַטורן פון שירמס און שטעקנס

יעדער איינציגער
מעבעל
האָט זיך איבערציינגט, אַז פאַר
דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען או״וו
צאָהלט די העכסטע פרייזען
א. ווילצמאַן שענקעוויטש 23
טעלעפאָן 191=00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

ר. עטשעניצע
פון דאקטוירים=ספעציאַליסטען
17 זגיערזשער 17,
טעלעפאָן 116=33
ס'נעהמען אָן דאָקטוירים פון אַלע ספעציאַליטעטען.
ד״ר גאָלדשטיין=פאַלאַק, ד״ר יוסטמאַן, ד״ר מ. קאַנטאָר, ד״ר ציגע, ד״ר ראַקאָווסקי, ד״ר ראָזענצווייג, ד״ר רוזשאַנער, ד״ר וויינבערג, ד״ר סטופעל. צאָהן-ארצט גראָדזיענטשיק-קאָראַשיאָווא ווי אויך וויזיטע אין שטאָט. רענטגען-בעשטראַלונגען, קוואַרץ, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, און ערצטליכע אַנאַליזען.

Dr. med O. FRID
צוריקגעקעהרט
אינערן און קינדער-קראַנקהייטען.
שענקעוויטש 37, טעל. 78=224
נעמט אָן פון 4–6 נאָכמיטאָג.

קליינע אַנאַנסען
פרייז פון אַן׳אַנאַנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

ס'ווערט געזוכט אַ דירעגענט פון כאָר און בלאָז-אָרקעסטער פאַר אַ יודישער קולטורעלער געזעלשאַפט. אָפערטען ביז'ן 21 סעפט. אַדרעסירן A. B. 23 5599

Zagubiono czek na zł. 203 50 Banku Spółdz. drobn. Kupców w Łodzi z wyst. M. Rotbarda za № 81830, pł. 10 sierpnia 1932 r. Czek unieważnia się. Uczciwy znalazca proszony jest o zwrot do N. Rotbarda, Jakóba 6. 5499

Francuskiego, Angielskiego, Polskiego udziela po cenach przystępnych Dr. Inż. Lipszyc, Kamienna 10, tel. 171-24. 5583

Truskawiec-Zdrój
ביליגער הערבסט-סעזאָן פון 1 סעפטעמבער. די פרייזען פון די בעדער, וואוינונגען, פענסיאָנאַטען ביליגער! אינפאָרמאַציעס צו פאָדערן, און וואוינונגען בעשטעלען — נאָר דורך דער פערוואַלטונג פון קוראָרט טרוסקאַוויעץ. 5121

געלעגענהייטליך צו פערקויפען אַ דאַמען-פעלץ און אַ אָבשטויבער. צו ערפאַהרן טעל. 225-65

פריוואַטע פאָסטענס
אַ קאַמאַשען-שטעפער, אַ פּאָמאָצניק ריכטעווער קען זיך מעלדען זאַפּאַרט פיעטריקאָווער 107 סענדערס וויטש. 5607

אַ קוואַליפיצירטע אויספּערטיגערין צו סוויטערס זאָל אויך זיין בעקאַנט מיט אָבערלאָק אויף גוטע בעדינגונגען ווערט געזוכט. אָפערטען אין אַדמינ. אונטער „אויספערטיגערין". 5634

אַ קוואַליפיצירטע גאַרסעטשאַרקע ווערט געזוכט אויף גוטע בעדינגונגען. צו ערפאַהרן צעגעלניאַנאַ 7, וו. 28. 5637

נויטיג אַ קירזשנער-געהילף. צו ערפאַהרן אין אַדמיניסטראַציע. 5551

אַ יונגעל צו לייכטע אַרבייט ווערט געזוכט. נאָוואָמיעסקאַ 28 גוטשטאַרם. 5648

Zdolne podręczne do kapeluszy damskich poszukuje Filipowiczówna, Główna 37. 5612

אַ פעהיג מיידעל צו אַנ'אַרבייט ווערט געזוכט, געווינשען פון פּראָווינץ, קען האָבען לאָזשי, בעקעסטיגונג, ווי אויך געצאָהלט. אָפערטען אָפּגעבען אין אַדמ. פון דער צייטונג פאַר „סאָליד".

אַ שטריקער קען זיך מעלדען ביי איזביצקי, נאַד-לודקאָן 12.

אַ הערען-שניידער-געזעלען קען זיך מעלדען ביי זאַלצמאַן, גלובנאַ 24.

מ'זוכט אַרבייט
אַ קוואַליפיצירטער שטריקער נעהמט אָן אַרבייט אויף לוין אויף אַ 10-ער מאַשין 80 צענטימעטער און אויך אייגענע סחורות צו פערקויפען. צו ערפאַהרען אין שאָקאָלאַד-געוועלב וואָסקאַדניאַ 26 ביי נאָוואַשטשי. 5636

לאָקאַלען
צו דינגען און פערדינגען מעבּלירטע צימערן אין אַלטע און אין נייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאָנאַטליכע דירה-געלד געוועלבער, געשעפטס- און פאַבריקס-לאָקאַלען, מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס, פלעצער פון פערשידענע פרייזען. יעדער קויפט און פערקויפט. נאָר דורך דער ביוראָ „לאָקום" פיעטריקאָווער 79 פראָנט 2 שטאָק, טעל. 164-29 וואָס ערלעדיגט פינקטליך און סאָליד. דאָס ביוראָ איז טעטיג פון 8 פריה ביז 8 אין אָווענד.

אַ גוטע געלעגענהייט. אין דער פּראָווינץ פאָזען איז דאָ אָפּצוגעבען אַ האַלב געשעפט, געאייגנעט אויף יעדער בראַנזשע, אויסער קאָנפעקציע. צו ערפאַהרען: לאָדז, ראַקיטשינער 24 ביי מאַשקאָוויטש, אין קאַליש, נאָווא 3 ביי בערגער. 5638

שפּאָט ביליג נאָר באַלד אָפּצוגעבען 2 שעהנע צימערן מיט קיך מיט בעקוועמליכקייטען פּיראַמאָוויטשאַ 5, וואוינונג 15. 5635

צו פערמיטען ענצעלנע וואוינונגען, ווי אויך אַ געוועלב מיט אַ שטוב און קיך. צו ערפאַהרען אויף אַלעקסאַנדריסקאַ (מרדכי גבאי'ס גאָס) 9, א. צוקערמאַן. 5496

איבערצוגעבען אַ שטוב מיט אַ קיך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, פראָנט צווייטער שטאָק זאַכאָדניאַ נומר 66 ווייגשטאָט. 5552

צו פערמיטען אַנ'ענצעל צימער פון באַלד ביים ווירט, צו טרעפען פון 3–5 נאָכמיטאָג סקוואַראָווא 22. 5534

אַ צימער זאָפאָרט איבערצוגעבען פאַר אַ סו ל אָקאָטאָר. צו ערפאַהרן צעגעלניאַנאַ 15, וו. 31

פערשידענעס
MOTORY elektryczne nowe i używane okazyjnie. Najtańsze źródło Naprawa, przwijanie motorów, toczenie panewek wyrób rozruszników kolektywów. Instalacje elektrycz inż. Reicher, Południowa 28, tel. 21-000. 5645

נעכטען געהענדיג פון זשעלאָנאַ ביז גדאַנסקאַ האָב איך פערלוירען אַ ברוינעם מענער פּאַנטאָפעל. דער ערליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען געגען בעלוינונג צו אוניקאָווסקי, 28 קאָניאָווער-שיסער-פולק נומר 23. 5630

פערלוירען געוואָרען אַ בלאַנקאָ-וועקסעל אויף 50 זל. אויסשטעלער י. אַלפערד. דער ערליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבעננען געגען בעלוינונג צו אַלפערד, אַלטע-שטאָט 13 אין דער פּראָצאַווניע פון שעלקעס. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג. 5631

אַ לאַנגיעהריגער בוכהאַלטער, רוטינירטער פּאָדאַטקאָוויעץ און פעראיינס-סעקרעטאַר האָט פרייע שעה'ן. מעסיגע פרייזען. ערלעדיגט מיט ערפאָלג אַלע שטייער-ענינים. אַדרעס: זאַמענהאָפאַ 17, וואוינונג 23 פון 3 – 5 נאָכם. 5626

אַ גרייטע פרנסה קען האָבען דער, וואָס וועט האָבען גרויסע דירות, ווייל איך וויל אַריינשטעלען אַ מאַנגעל אָדער 2 מאַנגלען. צו ערפאַהרען קאַמיענאַ 6, וו. 25 אין די עלעקטרישע מאַנגעל. 5629

אַנאָנסען-פרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה

פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו״ט—24 גר.	אין דער זייט 8 שפאַלטען		
אין טעקסט—40	„	60—	4 „
זאָכ'ן טעקסט—12	„	18—	8 „

אויסער דער שטאָט 50 פראָצ. טייערער, זאַגראַניץ 100 פראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט 8 שפאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאַמענטס-פרייז:
אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקא—1 דאָל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טעקסט פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמינ. איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufmen